

KONCEPCE EKOLOGICKÉ DAŇOVÉ REFORMY

**Verze po poradě vedení
Ministerstva životního prostředí
21.10.2005**

1. OBECNÉ PRINCIPY EKOLOGICKÉ DAŇOVÉ REFORMY

PRINCIP 1:

Ekologická daňová reforma (dále „EDR“) představuje přesun ze zdanění lidské práce směrem ke zdanění výrobků a služeb, jejichž výroba a /nebo spotřeba má negativní dopad na životní prostředí a lidské zdraví. Výsledná operace EDR bude výnosově neutrální, tzn. že nepovede ke zvýšení celkové daňové zátěže. Celá operace však nemusí být neutrální z hlediska příjmů (distribuce) v rámci jednotlivých sektorů a mezi jednotlivými skupinami domácností.

PRINCIP 2:

Zvýšení zdanění se týká užití energetických výrobků, elektřiny a užití motorových vozidel. Sazby daní jsou diferencovány s cílem snížit emise skleníkových plynů, škody a dopady na lidské zdraví ze znečištění ovzduší. EDR je jedním z nástrojů k dosažení národních emisních stropů pro znečišťující látky. Daňová diferenciace vychází z podmínek stanovených směrnicí Směrnice 2003/96/ES ze dne 27. října 2003, kterou se mění struktura rámcových předpisů Společenství o zdanění energetických produktů a elektřiny (dále jen Směrnice).

PRINCIP 3:

Aby byl naplněn princip výnosové neutrality reformy, jsou dodatečné výnosy zvýšeného zdanění využity na snížení jiných daní. Výnosy budou využity tak, aby byly sníženy náklady práce s cílem povzbudit zaměstnanost. Koncepce EDR navrhuje dvě varianty využití výnosů: i) snížení nedaňových nákladů práce, konkrétně povinných příspěvků na státní politiku zaměstnanosti placených jak zaměstnanci, tak zaměstnavateli a ii) zvýšením nezdanitelného základu daně z příjmu fyzických osob.

PRINCIP 4:

Jedinou výjimkou při dodržení principu výnosové neutrality bude zavedení kompenzačních opatření s cílem zmírnit negativní dopad na nízko-příjmové skupiny domácností ze zvýšeného zdanění energií, elektřiny a užití motorových vozidel. Proto jsou navržena opatření ke zmírnění negativních sociálních dopadů, které vychází ze stávajícího systému sociálního zabezpečení a daňového systému; nepředpokládá se zavedení nezdanitelného prahu spotřeby ani duálních sazeb.

PRINCIP 5:

Výjimky a úlevy ze zdanění jsou poskytnuté ekologicky přijatelnějším způsobům výroby energií a pro specifické užití jako například veřejnou dopravu. Zdanění energií a elektřiny se nebude týkat procesů chemické redukce, elektrolýzy a metalurgie, jako i odvětví DI (Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků). S žádnými dalšími daňovými výjimkami a úlevami se nepočítá.

PRINCIP 6:

EDR je zavedena postupně s cílem poskytnout dotčeným subjektům dostatečný čas na přizpůsobení. Sazby daní na energetické výrobky, elektřinu a užití motorových vozidel budou postupně navyšovány od roku 2007 do roku 2015. Varianta EDR bere také v úvahu vyvolané náklady spojené s administrací a správou daní.

2. ZDANĚNÍ ELEKTŘINY A ENERGETICKÝCH PRODUKTŮ PRO VÝROBU TEPLA

2.1. PRINCIPY ZDANĚNÍ, DAŇOVÉ ZÁKLADY, VÝJIMKY A ÚLEVY ZE ZDANĚNÍ

TEZE 1:

Podmínky zdanění elektřiny a energetických produktů pro výrobu tepla stanoví Směrnice.

TEZE 2:

Předmětem zdanění bude elektřina na výstupu a energetické produkty pro výrobu tepla.

Poznámka:

Základem zdanění u elektřiny je kWh elektrické energie dodaná do sítě k užití pro konečnou spotřebu.

Předmětem zdanění je elektřina vyrobená v ČR a dovezená do ČR, vývoz elektřiny je ze zdanění vyloučen.

TEZE 3:

Plátcem daně bude každá právnická a fyzická osoba, která uvádí na trh elektřinu a energetické produkty pro výrobu tepla.

TEZE 4:

Předmětem zdanění bude také vlastní (samo) spotřeba elektřiny.

Poznámka:

Vlastní (samo-) spotřeba elektráren bude předmětem zdanění z důvodu podpory zvyšování efektivity výroby elektřiny. Vlastní spotřeba představuje cca 8 % hrubé výroby elektřiny.

TEZE 5:

1) Komodity nespadaající do předmětu daně

Zdanění se nebude vztahovat na energetické produkty použité pro účely chemické redukce, v elektrolytických a metalurgických procesech a v mineralogických procesech (odvětví 26). Spotřeba energetických produktů ve vlastních prostorách podniku, který vyrábí energetické produkty, se nepovažuje za zdanitelné plnění, jsou-li spotřebovávány energetické produkty vyrobené ve vlastních prostorách podniku (Čl. 21 Směrnice). Výjimka se však nebude vztahovat na energetické výrobky, které byly použité pro výrobu tepla nebo elektřiny v těchto procesech. Předmětem zdanění nebudou ani energetické výrobky (uhlí) použité pro výrobu koksů; koks bude zdaněn, jestliže bude spotřebován pro účely topení. Elektřina užitá pro výrobu elektřiny bude předmětem zdanění. Při duálním užití energetických výrobků bude předmětem zdanění část výrobků užitá pro výrobu tepla nebo elektřiny.

Poznámka:

Dle článku 2 Směrnice je ze zdanění vyjmuta užití/spotřeba elektřiny a energií:

- energetické produkty používané pro účely chemické redukce a v elektrolytických a metalurgických procesech (např. OKEČ 27);
- elektřina, pokud dosahuje více než 50 % nákladů na výrobek;
- mineralogické postupy (OKEČ DI 26).

2) Komodity s výjimkou ze zdanění

2a) Elektřina:

- pocházející ze sluneční energie, větrné energie nebo geotermální energie;
- vyrobené ve vodních elektrárnách,
- vyrobené z biomasy nebo produktů vyrobených z biomasy; výjimka se vztahuje také na podíl elektřiny vyrobené při spolu-spalování biomasy;
- vyrobené z emisí metanu z opuštěných uhelných dolů;
- vyrobené z palivových článků, jejichž palivo je vyrobeno z obnovitelných zdrojů energie;
- vyrobené z bioplynu a plynu ze skládek;
- vyrobené při energetickém využití vytríděného podílu biomasy v komunálním odpadu.

Pro výše uvedené druhy elektřiny se dále používá název „elektřina z obnovitelných a druhotných zdrojů“.

2b) Biomasa užitá pro výrobu tepla.

3) Komodity s částečnou úlevou ze zdanění

3a) Částečná úleva ze zdanění elektřiny se týká spotřeby elektřiny používané za účelem přepravy zboží a osob. Úleva je poskytnuta ve formě vratky daně na elektřinu pro subjekty provozující veřejnou dopravu. Jedná se o elektřinu využitou pro přepravu zboží a osob. Vratka daně se vypočte jako %-ní násobek ze zaplacené spotřební daně z elektřiny za rok; procento je dáno podílem spotřebované zelené elektřiny (při přepravě zboží a osob) na celkové spotřebě elektřiny za rok (při přepravě zboží a osob).

Poznámka:

Úleva se týká veřejné dopravy využívané pro přepravu zboží a osob po železnici, metrem, tramvaji a trolejbusem, příp. elektrobusey. Netýká se lyžařských vleků a lanovek.

3b) Pro kombinované generátory výroby elektřiny a tepla (KVET) šetrné k životnímu prostředí a s vysokou účinností je poskytnuta daňová úleva. Vysoko účinné technologie KVET definuje vyhláška MPO¹. Energetické výrobky pro výrobu tepla v KVET a dodávaná elektřina budou zdaněny následovně:

- pro kombinované generátory nespádající pod definici vysoko účinných KVET bude předmětem zdanění:
  - (propočtená) část energetických produktů využitých pro výrobu tepla, přičemž
  - vyrobená elektřina bude předmětem zdanění na výstupu (daň z elektřiny),
- pro vysoko účinné KVET (spadající pod definici Vyhlášky MPO)
  - bude poskytnuta částečná úleva ze zdanění energetických výrobků užitých pro výrobu tepla i ze zdanění vyrobené elektřiny. Příslušné

---

¹ Přípravovaná Vyhláška Ministerstva průmyslu a obchodu, kterou se stanoví způsob určení množství, identifikace a způsob obchodování elektřiny z kombinované výroby, identifikace elektřiny a tepla a druhotných energetických zdrojů implementující Směrnici 2004/8/ES o podpoře kombinované výroby tepla a elektřiny založené na poptávce po užitečném teple na vnitřním trhu s energií (dle paragrafu 1, odst. 2 má dojít k 10% úspoře paliva).

sazby daně budou sníženy o x-% násobek daný účinností přeměny primárního zdroje na elektřinu a teplo (v %) *nebo alternativně* na polovinu standardní sazby.

4) Žádné další daňové výjimky MŽP nenavrhuje.

TEZE 6:

K 31. 12. 2007 skončí přechodné období pro Českou republiku, které si vyjednala při přístupových jednáních do Evropské unie v oblasti snížených sazeb daně z přidané hodnoty (dále jen DPH). Dodatečné výnosy DPH vzniklé přeřazením centrálně dodávaného tepla ze snížené 5% sazby do standardní sazby mohou být využité v rámci EDR, tj. mohou být poměrně snížené jiné daně, zejména daně uvalované na práci nebo povinné příspěvky na politiku sociálního zabezpečení.

2.2. SAZBY DANĚ NA ELEKTŘINU A PRODUKTY PRO VÝROBU TEPLA

TEZE 7:

Předmětné daňové sazby splňují minimální výši stanovenou Směrnicí. Pro přepočítání sazeb se použijí kurzy platné první pracovní den v říjnu, které jsou zveřejněny v Úředním věstníku Evropské unie a použijí se ode dne 1. ledna následujícího kalendářního roku.

TEZE 8:

Sazby daní se budou postupně zvyšovat v pěti krocích tak, aby byl subjektům poskytnut dostatečný čas na adaptaci a zamezilo se nežádoucím dopadům z razantního skokového růstu cen energií. *Internalizace externalit - kdy se sazby daní vyrovnají s kvantifikovanými externími náklady²(ve smyslu přílohy č. 1) - nastane v roce 2015³*. Přepočtené sazby jsou zaokrouhleny. Navržené sazby splňují Směrnicí již od roku 2007.

Tabulka 1a: Náběh sazeb daní na elektřinu, dle užitého paliva při výrobě elektřiny, v Kč/kWh (v běžných cenách⁴):

	2007	2009	2011	2013	2015
Hnědé uhlí, lignit, TTO, mazut, oleje	0,20	0,40	0,70	1,00	1,30
Černé uhlí	0,10	0,30	0,50	0,70	0,90
Zemní plyn	0,05	0,10	0,15	0,20	0,30
Jádro	0,05	0,10	0,15	0,20	0,30
Elektřina z obnovitelných a druhotných zdrojů	-	-	-	-	-

² Dle metody ExternE (viz např. EUROPEAN COMMISSION (2003), External Costs: Research results on socio-environmental damages due to electricity and transport. European Communities, Luxembourg. ISBN: 92-894-3353-1) aplikované pro Českou republiku v rámci projektu VaV/320/1/03 MŽP „Externí náklady výroby elektřiny a tepla v podmínkách ČR a metody jejich internalizace“ řešeného Centrem pro otázky životního prostředí Univerzity Karlovy v Praze.

³ Bližší popis externích nákladů je obsahem přílohy č. 1.

⁴ Zahrnují vliv inflace, na rozdíl od stálých cen.

Tabulka 1b: Sazby daní na elektřinu, dle užitého paliva při výrobě elektřiny, v Kč/kWh (ve stálých cenách roku 2005):

	2007	2009	2011	2013	2015
Hnědé uhlí, lignit, TTO, mazut, oleje	0,19	0,36	0,59	0,80	0,99
Černé uhlí	0,09	0,27	0,42	0,56	0,68
Zemní plyn	0,05	0,09	0,13	0,16	0,23
Jádro	0,05	0,09	0,13	0,16	0,23
Elektřina z obnovitelných a druhotných zdrojů	-	-	-	-	-

TEZE 9:

Zdanění energetických produktů pro výrobu tepla bude vycházet ze zdanění elektřiny. Sazby daní na energetické produkty jsou stanoveny tak, aby palivo užitá pro výrobu tepla bylo zdaněno shodně jako elektřina, která by byla vyrobena ze stejného množství paliva. Ze stejného množství energie obsažené v palivu (12 MJ) je tak možné vyrobit 1 kWh elektrické energie nebo 9 MJ tepla. Závazné sazby daní na energetické produkty užitá pro výrobu tepla jsou uvedené v GJ spalného tepla, sazby daní uvedené v GJ výhřevnosti paliv jsou uvedené pouze orientačně (nezávazně). Sazby daní na černé uhlí pro rok 2007 a na zemní plyn v letech 2007-2010 jsou mírně navýšené tak, aby splňovaly minimální sazby stanovené Směrnicí, které činí 0,3 €/GJ spalného tepla (cca 9 Kč/GJ). Sazby daní jsou uvedené v běžných cenách.

Tabulka 2a: Sazby daní pro energetické výrobky pro výrobu tepla, v Kč/GJ spalného tepla:

Kč/GJ – spalné teplo (GCV)	2007	2009	2011	2013	2015
Hnědé uhlí, lignit, oleje	15,0	30,0	50,0	75,0	100,0
Černé uhlí, koks	10,0	25,0	40,0	55,0	70,0
Zemní plyn	10,0	10,0	10,0	15,0	20,0

Tabulka 2b: Orientační sazby daní pro energetické výrobky užitá pro výrobu tepla, v Kč/GJ výhřevnosti:

Kč/GJ -- výhřevnost (NCV)	2007	2009	2011	2013	2015
Hnědé uhlí	16,6	33,3	55,5	83,2	110,9
Černé uhlí	10,4	26,0	41,6	57,2	72,8
Zemní plyn	11,1	11,1	11,1	16,6	22,2

Tabulka 2c: Orientační sazby daní pro energetické výrobky užitá pro výrobu tepla, v Kč/t:

Kč/t -- výhřevnost (NCV)	2007	2009	2011	2013	2015
Hnědé uhlí (Kč/t)	216	433	721	1081	1442
Černé uhlí (Kč/t)	254	634	1015	1396	1776
Zemní plyn (Kč/tis.m ³)	366	366	366	549	732
Lignit (Kč/t)	143	286	477	715	954
Koks (Kč/t)	286	715	1144	1572	2001

3. DAŇ Z MOTOROVÝCH VOZIDEL

3.1. ZDŮVODNĚNÍ NAVRHOVANÉ TRANSFORMACE

TEZE 10:

EDR zahrnuje transformaci stávající silniční daně na daň z motorových vozidel.

TEZE 11:

Současná úprava silniční daně

- nezahrnuje osobní vozidla k nekomerčnímu využívání (lehčí než 12 tun), autobusy a motocykly (k této výjimce však není důvod, všechny automobily i motocykly znečišťují),
- výrazněji nediferencuje jednotlivé sazby dle dopadů na životní prostředí, konkrétně nezohledňuje množství emisí skleníkových plynů (především CO₂), emisí látek významně škodících lidskému zdraví (PM, NO_x, CO, HC, aromatické uhlovodíky) a druh paliva,
- nemotivuje k obnově vozového parku.

TEZE 12:

Daň z motorových vozidel sleduje následující cíle:

- omladit vozový park,
- podpořit alternativní paliva a hybridní vozidla,
- zvýhodnit kombinovanou dopravu,
- zvýhodnit hromadnou osobní dopravu,
- podpořit železniční dopravu,
- přiblížit se stávajícím trendům v harmonizaci daní a poplatků z dopravy na úrovni EU,
- dosáhnout cílů snížení emisí skleníkových plynů (především CO₂) vytyčených ES s ohledem na plnění závazků Kjótského protokolu: dosáhnout snížení emisí CO₂ u osobních automobilů na 120 g na jeden kilometr nejpozději do roku 2010,
- dosáhnout národní emisní stropy NO_x a VOC.

3.2. PŘEDMĚT A ZÁKLADY DANĚ Z MOTOROVÝCH VOZIDEL

TEZE 13:

Předmětem daně jsou silniční motorová vozidla a jejich přípojná vozidla registrovaná a provozovaná v ČR.

TEZE 14:

Poplatníkem daně je fyzická nebo právnická osoba, která je zapsána v technickém průkazu (majitel či provozovatel).

TEZE 15:

Od daně jsou osvobozena:

- a) Vozidla MHD s výjimkou autobusů
- b) Vozidla osobní linkové vnitrostátní přepravy či autobusy MHD jezdící na bioplyn, vodíkové palivové články a elektrický pohon
- c) Ostatní vozidla na bioplyn
- d) Ostatní vozidla na elektrický pohon
- e) Ostatní vozidla na vodíkové palivové články
- f) Silniční vozidla používaná výhradně v kombinované dopravě
- g) Vozidla na hybridní pohon v kombinaci s pohonem na LPG, CNG nebo 100 % biopaliva

TEZE 16:

Základem daně pro osobní vozidla je:

- *u vozidel nově registrovaných po 1. 5. 2004:*
  - množství emisí CO₂ na kilometr⁵
  - druh paliva
- *u vozidel nově registrovaných před 1. 5. 2004:*
  - stáří vozidla (pro zařazení do EURO norem)
  - druh paliva
  - normovaná průměrná spotřeba paliva

TEZE 17:

Základem daně pro nákladní vozidla je:

- hmotnosti na nápravu, počet náprav u návěsů,
- EURO normy

TEZE 18:

Základem daně pro autobusy je:

- EURO normy
- druh paliva
- délka vozidla

TEZE 19:

Základem daně pro motocykly je:

- normovaná průměrná spotřeba paliva
- stáří vozidla (pro zařazení do EURO norem)

---

⁵ Limity množství dalších emisí vypouštěných vozidly upravují normy EURO, které však nezachycují emise CO₂; proto vyšší emisí CO₂ z dopravy doporučují speciálně usměrnit s využitím silniční daně.

3.3.SAZBY DANĚ

TEZE 20:

Sazby daně odráží relativní environmentální zátěž.⁶ Všechny sazby níže uvedené jsou uvedené ve stálých cenách roku 2005. Tyto sazby budou dále nominálně indexovány dle míry růstu cen tak, aby reálně neklesaly.

(1) Osobní automobily

Pro vozidla registrovaná po 1. 5. 2004 včetně platí následující sazby⁷:

Tabulka 3: Sazby daně na motorová vozidla pro vozidla registrovaná po 1.5.2004, v Kč za rok

Emise CO ₂ z vozidla (g/km) ⁸	Nálepka*	Benzin	Nafta**	PM-malus***
Do 100	AAA	0	0	0
101 – 120	AA	800	900	100
121 – 150	A	1200	1400	200
151 – 165	B	1600	1900	300
166 – 185	C	2400	2800	400
186 – 200	D	3400	3900	500
201 – 220		5000	5800	800
221 – 250		6800	8000	1200
251 – 300		9000	10800	1800
Nad 301		11500	14000	2500

* Až do úrovně D jsou nálepky shodné se stavem ve Velké Británii. To umožní srovnání i v mezinárodním měřítku.

** Sazba zahrnuje „PM-malus“

*** PM-malus je poplatek, který odráží externí náklady způsobené emisemi pevných částic

Pro vozidla registrovaná před 1. 5. 2004 platí následující sazby:

Tabulka 4: Sazby daně na motorová vozidla u osobních vozidel registrovaných před 1. 5. 2004, zážehový motor (na benzín), v Kč za rok

Průměrná normovaná spotřeba paliva na 100 km dle technického průkazu	Benzín - rok výroby				
	1.1.2004 - 1.5.2004 (platnost EURO 4)	1.4.2001 - 31.12.2003 (platnost EURO 3 v ČR)	1.1.1996 - 31.3.2001 (platnost EURO 2 v EU)	1.1.1993 - 31.12.1995 (platnost EURO 1 v EU)	Starší 1.1.1993
Do 6,5 litrů	1800	2100	2800	3800	4800
6,5 – 8 litrů	2400	2700	3300	4300	5300
8 – 9,5 litrů	3200	3500	4200	5200	6200
9,5 – 11 litrů	4500	4800	5500	6500	7500
11 – 12,5 litrů	6500	6800	7500	8500	9500
12,5 – 14 litrů	8500	8800	9500	10500	11500
Nad 14 litrů	10500	10800	11500	12500	13500

⁶ Výše sazeb daně, která již má regulační dopad, nelze přesně stanovit bez dalšího detailnějšího výzkumu! Zvláště problematické je její stanovení u nových vozidel, která ještě nejsou na trhu nebo je jich zatím prodáno jen pár kusů (hybridní vozidla).

⁷ Od vstupu do EU je v ČR závazná směrnice 99/94/EC, o dostupnosti informací pro spotřebitele o spotřebě paliva a emisích CO₂ při prodeji nových osobních automobilů, tudíž spotřebitel může lehce určit kategorii svého vozidla.

⁸ Tato hodnota bude vzata z technického průkazu vozidla, a to pro kombinovanou spotřebu.

Tabulka 5: Sazby daně na motorová vozidla u osobních vozidel registrovaných před 1. 5. 2004, vznětový motor (na naftu), v Kč za rok:

Průměrná normovaná spotřeba paliva na 100 km dle technického průkazu	Nafta - rok výroby				
	1.1.2004-1.5.2004	1.4.2001-31.12.2003	1.1.1996-31.3.2001	1.1.1993-31.12.1995	Starší 1.1.1993
Do 6 litrů	2000	2300	3000	4000	5000
6 – 7,5 litrů	2700	3000	3700	4700	5700
7,5 – 9 litrů	3600	3900	4600	5600	6600
9 – 10,5 litrů	4800	5100	5800	6800	7800
10,5 - 12 litrů	6600	6900	7600	8600	9600
12 – 13,5 litrů	8800	9100	9800	10800	11800
Nad 13,5 litrů	11000	11300	12000	13000	14000

Zdůvodnění sazeb:

Rozdílný přístup k vozidlům dle data jejich výroby (k datu vstupu do EU) je zvolen z toho důvodu, že po vstupu do EU vstoupila v ČR platnost označovat vozidla množstvím emisí CO₂ a spotřebou paliva, tudíž spotřebitel si může tyto údaje lehce zjistit; toto však není zaručeno u starších vozidel.

Z toho důvodu je u starších vozidel zohledněno splnění EURO emisních limitů (omezující emise škodící lidskému zdraví) a spotřeba paliva (můžeme předpokládat, že objem motoru bude korelovat se spotřebou paliv a tudíž i s množstvím produkováných CO₂ emisí).

Z důvodu vyšší zátěže zdraví z PM (a také NO_x a dalších emisí) u vznětových motorů (na naftu) je navržena vyšší sazba pro vozidla se vznětovým motorem.

(2) Nákladní automobily

Pro nákladní vozidla platí následující sazby⁹:

Motorová vozidla

1 náprava:

Hmotnost vozidla	EURO 5	EURO 4	EURO 3	EURO 2	EURO 1 a ne-EURO
Do 1 tuny	4400	11000	13750	16500	19800
Nad 1 t do 3,5 t	5200	13000	16250	19500	23400
Nad 3,5 t do 5 t	5800	14500	18125	21750	26100
Nad 5 t do 8 t	6720	16800	21000	25200	30240
Nad 8 t	7200	18000	22500	27000	32400

2 nápravy:

Hmotnost vozidla	EURO 5	EURO 4	EURO 3	EURO 2	EURO 1 a ne-EURO
Do 3,5 t	5200	13000	15600	18200	22100
Nad 3,5 t do 5 t	5680	14200	17040	19880	24140
Nad 5 t do 8 t	6600	16500	19800	23100	28050
Nad 8 t do 12 t	8000	20000	24000	28000	34000

⁹ Výše sazeb je stanovena tak, že hmotnostní struktura respektuje směrnici 1999/62/ES + Vyhlášku MD ČR 341/2002 Sb. ze dne 11. července 2002 o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích).

Nad 12 t do 15 t	9680	24200	29040	33880	41140
Nad 15 t do 18 t	12800	32000	38400	44800	54400

3 nápravy:

Hmotnost vozidla	EURO 5	EURO 4	EURO 3	EURO 2	EURO 1 a ne-EURO
Do 3,5 tuny	5200	13000	15600	18200	22100
Nad 3,5 t do 6,5 t	5920	14800	17760	20720	25160
Nad 6,5 t do 9,5 t	6800	17000	20400	23800	28900
Nad 9,5 t do 13 t	7760	19400	23280	27160	32980
Nad 13 t do 17 t	9600	24000	28800	33600	40800
Nad 17 t do 21 t	11200	28000	33600	39200	47600
Nad 23 t do 25 t	15000	37500	45000	52500	63750

4 nápravy:

Hmotnost vozidla	EURO 5	EURO 4	EURO 3	EURO 2	EURO 1 a ne-EURO
Do 18 tun	7800	19500	23400	27300	33150
Nad 18 t do 21 t	8640	21600	25920	30240	36720
Nad 21 t do 25 t	11360	28400	34080	39760	48280
Nad 25 t do 29 t	15520	38800	46560	54320	65960
Nad 29 t do 32 t	17560	43900	52680	61460	74630

Jízdní souprava

2 + 1 náprava

Hmotnost vozidla	EURO 5	EURO 4	EURO 3	EURO 2	EURO 1 a ne-EURO
Do 7,5 t	5800	14500	17400	20300	24650
Nad 7,5 t do 12 t	6880	17200	20640	24080	29240
Nad 12 t do 16 t	8800	22000	26400	30800	37400
Nad 16 t do 20 t	11120	27800	33360	38920	47260
Nad 20 t do 25 t	14120	35300	42360	49420	60010
Nad 25 t do 32 t	17560	43900	52680	61460	74630
Nad 32 t	19160	47900	57480	67060	81430

2 + 2 nápravy

Hmotnost vozidla	EURO 5	EURO 4	EURO 3	EURO 2	EURO 1 a ne-EURO
Do 18 t	7800	19500	23400	27300	33150
Nad 18 t do 23 t	9960	24900	29880	34860	42330
Nad 23 t do 28 t	14120	35300	42360	49420	60010
Nad 28 t do 33 t	19000	47500	57000	66500	80750
Nad 33 t do 38 t	22400	56000	67200	78400	95200
Nad 38 t	24080	60200	72240	84280	102340

2 + 3 nápravy

Hmotnost vozidla	EURO 5	EURO 4	EURO 3	EURO 2	EURO 1 a ne-EURO
Do 36 t	19200	48000	57600	67200	81600
Nad 36 t do 40 t	24160	60400	72480	84560	102680
Nad 40 t	26560	66400	79680	92960	112880

3 + 2 nápravy

Hmotnost vozidla	EURO 5	EURO 4	EURO 3	EURO 2	EURO 1 a ne-EURO
Do 36 t	19200	48000	57600	67200	81600
Nad 36 t do 40 t	24160	60400	72480	84560	102680
Nad 40 t do 44 t	26560	66400	79680	92960	112880
Nad 44 t	29040	72600	87120	101640	123420

3 + 3 nápravy

Hmotnost vozidla	EURO 5	EURO 4	EURO 3	EURO 2	EURO 1 a ne-EURO
Do 36 t	19200	48000	57600	67200	81600
Nad 36 t do 40 t	24160	60400	72480	84560	102680
Nad 40 t do 44 t	26560	66400	79680	92960	112880
Nad 44 t	29040	72600	87120	101640	123420

(3) Autobusy

EURO 5 bude pro autobusy platné od roku 2008. Vzhledem k tomu, že u nás jezdí busy splňující normu EURO 5 již teď (EKOBUSY na CNG, MAN Castrosua na LPG), jsou tyto limity aktuální již nyní.

Délka vozidla zohledňuje velikost a hmotnost vozidla, tedy i jeho spotřebu. Kategorie kopírují strukturu dle dotačního titulu MD Program podpory obnovy vozidel městské hromadné dopravy a veřejné linkové autobusové dopravy.

Sazba daně u autobusů na naftu (v Kč)

Délka vozidla (m)	EURO 5	EURO 4 ¹⁰	EURO 3	EURO 2	EURO 1 + ne-EURO
Do 7,5	0	15000	10000	15000	32000
Nad 7,5 do 10,7	0	20000	15000	29000	37000
Nad 10,7 do 13	0	24000	29000	33000	41000
Nad 13	0	30000	35000	39000	47000

Sazba daně u autobusů na benzín (v Kč)

Délka vozidla (m)	EURO 5	EURO 4 ¹¹	EURO 3	EURO 2	EURO 1 + ne-EURO
Do 7,5	0	11000	5000	9000	25000
Nad 7,5 do 10,7	0	16000	10000	23000	30000
Nad 10,7 do 13	0	20000	24000	27000	34000
Nad 13	0	26000	30000	33000	40000

Sazba daně u autobusů na LPG (v Kč)

Délka vozidla (m)	EURO 5	EURO 4	EURO 3	EURO 2
Do 7,5	0	7500	5000	7500
Nad 7,5 do 10,7	0	10000	7500	14500
Nad 10,7 do 13	0	12000	14500	16500
Nad 13	0	15000	17500	19500

¹⁰ Platnost od října 2005

¹¹ Platnost od října 2005

Sazba daně u autobusů na CNG (v Kč)

Délka vozidla (m)	EURO 5	EURO 4	EURO 3
Do 7,5	0	3750	2500
Nad 7,5 do 10,7	0	5000	3750
Nad 10,7 do 13	0	6000	7250
Nad 13	0	7500	8750

(4) Motocykly

Pro motocykly platí následující sazby:

Sazba daně u motocyklů (v Kč)

Průměrná normovaná spotřeba paliva v l na 100 km dle technického průkazu	EURO 4	EURO 3	EURO 2	EURO 1 a ne-EURO
Do 1,8 litrů	360	600	720	840
1,8 – 3,5 litrů	720	1200	1440	1680
3,5 – 6 litrů	1200	2000	2400	2800
6 – 10 litrů	1800	3000	3600	4200
Nad 10 litrů	2700	4500	5400	6300

TEZE 21:

Sleva na dani se poskytuje těm motorovým vozidlům, které mají relativně menší dopad na životní prostředí a vedou k menším škodám na lidské zdraví.

(1) Naftová osobní vozidla s emisemi pevných částic méně než 5 mg/km¹² neplatí PM-malus (viz tabulka 5). Sleva na dani platí do přijetí EURO 5. Důvodem je snížení emisí PM až o 99 %.

(2) Vozidla s upraveným pohonem na LPG (mimo autobus¹³) mají nárok na slevu na dani ve výši 30 %. Důvodem jsou nižší externí náklady z emisí u vozidel na LPG ve srovnání s vozidly na naftu.

(3) Vozidla spotřebovávající CNG:

- osobní vozidla s upraveným pohonem na CNG sleva na dani ve výši 80 %;
- silniční nákladní vozidla s upraveným pohonem na CNG sleva na dani ve výši 80 %;
- autobusy na CNG mají zvláštní sazby.

Důvodem jsou nižší externí náklady z emisí u vozidel na CNG ve srovnání s vozidly na naftu. Srovnání emisních charakteristik mezi naftou a CNG – viz. tabulka.

Tabulka 6: Srovnání emisí produkovaných naftovými motory a motory na zemní plyn.

Pevné částice	Snížení o	85 – 90 %
NO _x	Snížení o	50 – 60 %
HC	Srovnatelné, resp. zvýšení nedosahující limitu	
CO	snížení o	75 – 90 %
CO ₂	snížení o	15 – 30 %

Zdroj: Žákovec, 2004.

¹² Tato sleva vychází z doporučení Evropské komise SEC (2005) 43; v současné normě – EURO 4 - je emisní limit pro PM 25 mg/km.

¹³ Autobusy na LPG mají zvláštní sazby.

(4) *Vozidla s hybridním pohonem sleva na dani ve výši 60 %. Zdůvodnění: Hybridní vozidla jsou energeticky efektivnější. Díky nižší spotřebě snižují množství skleníkových plynů o třetinu až polovinu. Zároveň produkují nižší množství emisí NOx.*

(5) *Pro osobní a lehká užitková vozidla splňující normy EURO 5 sleva na dani z motorových vozidel 80 %. Zdůvodnění: EURO 5 by mělo výrazně snížit emise PM, HC, NOx a prakticky eliminovat emise CO, tedy všechno emise nebezpečné pro lidské zdraví (viz. tabulka).*

Tabulka 7: Přehled emisních parametrů u osobních vozidel – Euro normy.

Emisní standard	PM (g/km)		NOx (g/km)		HC (g/km)	HC+NOx (g/km)	CO (g/km)	
	Nafta	Benzín	Nafta	Benzín	Benzín	Nafta	Nafta	Benzín
Euro 2 (1996)	0,1	-	-	-	-	0,90	1,00	2,20
Euro 3 (2000)	0,05	-	0,5	0,15	0,2	0,56	0,64	2,30
Euro 4 (2005)	0,025	-	0,25	0,08	0,1	0,30	0,50	1,00
Euro 5* (2010)	0,005	0,005	0,2	0,06	0,075	0,25	0,50	1,00

* Hodnoty jsou pouze předběžné, jak byly nastaveny v pracovní verzi směrnice ze dne 13. 7. 2005 pro veřejné projednání, viz

http://europa.eu.int/comm/enterprise/automotive/pagesbackground/pollutant_emission/stakeholder_consultation/euro_5_draft_reg.pdf.

(6) *Pro nákladní vozidla splňující normy EURO 5 sleva na dani 90 % z odpovídajících sazeb EURO 4.*

Zdůvodnění: EURO 5 normy snižují výrazně množství NOx a PM.

(7) *Pro kombinovanou dopravu u vozidla, které uskuteční v kombinované dopravě ve zdaňovacím období*

Více než 120 jízd	sleva 90 % daně
91 – 120 jízd	75 % daně
61 – 90 jízd	50 % daně
31 – 60 jízd	25 % daně.

4. ZDANĚNÍ MOTOROVÝCH PALIV A BIOPALIV

TEZE 22:

Sazby spotřebních daní na motorová paliva budou indexována dle míry inflace. Sazby se zvýší vždy k 1. 1. daného roku, jestliže spotřebitelské ceny vzrostou od poslední úpravy sazeb o více než 5%. Dodatečný výnos může být přerozdělen (využit) v rámci státního rozpočtu na snížení jiných daní.

TEZE 23:

Z důvodu podpory biopaliv a výzkumu v této oblasti dojde v rámci EDR k úpravě stávajícího zákona o spotřebních daních. Tento zákon obsahuje u biopaliv pouze konkrétní výčet existujících paliv a jejich směsí a konkrétní sazby. V zákoně o spotřebních daních bude výslovně uvedeno, že biologická složka směsi paliva je od daně osvobozena či je zdaňována nulovou sazbou spotřební daně.

5. VÝNOSY

Výnosy jsou predikovány na základě následujících předpokladů:

- poměry *světových cen* energetických surovin zůstanou nezměněné,
- sazby a výnosy jsou uvedené v konceptu jako *reálné* - v cenách roku 2005 (přepočty provedené dle deflátoru HDP ve výši 2,8 % ročně).

V případě porušení těchto předpokladů by bylo nutné změnit základní scénář pro výpočet výnosů (a potažmo též sociálních dopadů). Zejména platí, že čím delší horizont predikce, tím větší nejistota a tudíž pro vzdálený horizont je třeba brát odhady výnosů spíše jako orientační¹⁴.

Výnosy z případného přeřazení tepla ze snížené do standardní sazby DPH nejsou v hlavní variantě EDR uvažovány; jsou však propočteny variantně pro případné využití výnosů, jestliže by byla možnost zahrnutí této změny do konceptu EDR využita. Dodatečné výnosy přeřazení centrálně dodávaného tepla do standardní sazby odhadujeme ve výši 2 mld. Kč ročně. Sociální dopady tohoto opatření však nejsou analyzovány.

Metodologie výpočtů - predikce zahrnuje dopady zvýšených cen na spotřebu (přes odhadnuté přímé cenové elasticity poptávky po energiích domácností a průmysl v ČR); sazba daně na elektřinu je vážená dle predikované změny užitých paliv v elektroenergetice¹⁵.

---

¹⁴ V současnosti není možné předikovat, jak bude vypadat poměr ceny ropy nebo zemního plynu k uhlí za 10 let atp.

¹⁵ Podklady pro Variantu MŽP Energetické politiky ČR (ENVIROS 2003).

Tabulka 8: Predikce celkových očekávaných výnosů EDR, v mld. Kč (stálé ceny roku 2005):

	2007	2009	2011	2013	2015
Elektřina	6,4	12,0	18,5	23,5	27,3
Hnědé uhlí	3,0	5,2	7,1	8,4	8,8
Černé uhlí a koks	1,1	1,1	1,1	1,5	1,8
Zemní plyn	1,8	1,7	1,6	2,3	2,9
Motorová vozidla	21,7	19,9	18,1	16,4	14,7
CELKEM	34,0	39,5	46,2	51,7	55,6
- z toho:					
- domácnosti	40%	37%	35%	34%	33%
- energetika+průmysl	60%	63%	65%	66%	67%

Pozn.: Ze zdanění vyjmata 75 % spotřeby elektřiny, uhlí a zemního plynu odvětví 26 a 27 (dle údajů MPO pro rok 2003). Ve výnosech nejsou uvedené změny ve výnosech v důsledku přearažení centrálně dodávaného tepla z 5% do 19 % sazby DPH ani případná indexace sazeb spotřebních daní na pohonné hmoty.¹⁶

Výjimkou je daň z motorového vozidla, která nebyla v rámci výše vzpomenutého projektu uvažována. Na základě dat o vozovém parku osobních vozidel pro rok 2004 (Ročenka dopravy; CDV), odhadujeme, že by výnos daně z motorových vozidel činil na začátku reformy cca 27 mld. Kč ročně. Tento výnos by se postupně snižoval z důvodu vyvolaného efektu na obnovu vozového parku. Odhadujeme, že v období 2013-2015 by výnos této daně činil kolem 20 mld. Kč ročně (ceny 2005). Dvě třetiny výnosů by pocházelo z osobních vozidel, 30 % výnosu z nákladní dopravy. Výnosy silniční daně činily v roce 2004 přes 5,5 mld. Kč (5,2 mld. Kč v cenách roku 2005). Poněvadž daň z motorových vozidel transformuje silniční daň, čisté dodatečné výnosy daně z motorových vozidel činí kolem 22 mld. Kč v roce 2007, které postupně budou klesat na úroveň kolem 16 mld. Kč v roce 2015 (ceny 2005).

Ekvivalent stávajícího výnosu zrušené silniční daně bude účelově vázán u výnosu daně z motorových vozidel do Státního fondu dopravní infrastruktury.

Tabulka 8 udává predikci celkových očekávaných výnosů EDR. Výnosy jsou v mld. Kč ve stálých cenách roku 2005.

6. VYUŽITÍ VÝNOSŮ

Ekologická daňová reforma představuje výnosově neutrální operaci, tzn. že nepovede ke zvýšení celkové daňové zátěže.

Koncept EDR uvažuje následující dvě varianty využití výnosů EDR:

Varianta I: snížení sazby příspěvků na sociální zabezpečení, zejména povinných příspěvků na státní politiku zaměstnanosti placené jak zaměstnanci, tak zaměstnavateli;

¹⁶ Ve výnosech není možné také uvažovat výnosy z DPH ze zvýšené sazby daně na spotřebu vybraných výrobků, a to z toho důvodu, že zvýšené výdaje na energie povedou ke snížení výdajů na jiné zboží, které je také předmětem zdanění. Ke změně výnosu by došlo jedině v případě, kdy by zboží zdaňováno sníženou 5% sazbou DPH (např. potraviny) bylo substituováno energiemi.

Varianta II: zvýšení nezdanitelného základu daně z příjmu fyzických osob;

případně jejich kombinaci (Varianty III).

První varianta – snížení povinných příspěvků na státní politiku zaměstnanosti - je obhajována na základě rovnosti přínosů snížení nedaňových nákladů práce mezi jednotlivými skupinami obyvatelstva platících sociální pojištění. Každá zaměstnanec obdrží relativně stejný přínos vzhledem ke svému příjmu. Koncept EDR je založen na využití výnosů na snížení sazby státní politiky zaměstnanosti, s možností snížení administrativních nákladů z důvodu následného zrušení tohoto titulu. *Fondy sociálního zabezpečení nepřijdou o své příjmy určené pro plnění cílů sociální politiky*; pouze příslušná část výnosů daní na elektřinu, energetické výrobky a motorové vozidla, o které se výnosy fondů sníží v důsledku snížení sazeb povinných příspěvků, bude účelově vázána do těchto fondů pro plnění cílů stanovených politikou. Další předností této varianty využití výnosů je kompenzace zvýšených výdajů a nákladů na energie a užití vozidla přes snížení nákladů práce jak na straně zaměstnance, tak na straně zaměstnavatele (podnikatelské a veřejné sféry).

Druhá varianta nezachovává natolik příjmovou rovnost mezi jednotlivými skupinami obyvatelstva a neobsahuje možnost přímo vykompenzovat jak zaměstnance, tak zaměstnavatele z titulu zvýšených cen energií a dopravy. Lze se důvodně domnívat, že bude mít však příznivější dopady na trh práce -- zejména na stranu nabídky práce. Důvod je ten, že tato varianta nejvíce sníží tzv. mezní efektivní daňovou sazbu -- METR¹⁷. Jestliže bychom odhlídli od faktorů daných systémem sociálního zabezpečení, tak přínos zvýšení nezdanitelného základu DPFO bude mít progresivní charakter, tzn. že relativně větší přínos z využití výnosů by byl u domácností s vyššími příjmy zdaňovaných vyšší mezní sazbou daně.

Tabulka 9: Sazby povinných příspěvků na zdravotní pojištění a sociální zabezpečení, v % příjmů fyzických osob.

	Zdravotní pojištění	Sociální zabezpečení				CELKEM
		Nemocenské pojištění	Důchodové pojištění	Státní politika zaměstn.	Soc.zab. celkem	
Zaměstnanec	4,50%	1,10%	6,50%	0,40%	8,00%	12,50%
Zaměstnavatel	9,00%	3,30%	21,50%	1,20%	26,00%	35,00%
OSVČ	13,50%	4,40%	28,00%	1,60%	34,00%	47,50%

Při predikci možného snížení ostatních daní respektive nedaňových nákladů práce se vychází z následujících předpokladů:

- růst mezd o 6,5% ročně (3,6% ročně v reálném vyjádření) a růst cen 2,9% ročně (zdroj MF červenec 2005),
- v současnosti platných sazeb příspěvků na zdravotní pojištění a sociální zabezpečení;

¹⁷ Pro definici konceptu METR a propočty ukazující, že na snížení METRu u velké části populace má nejvýznamnější dopad zvýšení nezdanitelného základu viz výše uvedená zpráva projektu VaV/320/9/03. Modelování dopadů EDR vycházelo však z daňového systému a systému sociálního zabezpečení, které ovlivňují propočty METR a dopady na trh práce, platných v I. polovině roku 2004. I malá úprava v rámci těchto systémů může významně ovlivnit výsledný dopad. Tyto dopady je možné analyzovat pouze v rámci komplexnějšího výzkumu.

- parametry současné úpravy daně z příjmu fyzických osob¹⁸,
- distribuce mezd se nezmění – predikce vychází z podílu zaměstnanců v jednotlivých pásmech průměrné mzdy pro rok 2004 (zdroj ČSÚ); nominální hodnota intervalů pásem je pro každý rok upravována dle (nominálního) míry růstu mezd.

Variantně je propočtena změna sazeb daní nebo příspěvků na pojištění pro:

- parametry stávající úpravy daně z příjmu fyzických osob a
- parametry vycházející z návrhu zákona o daních z příjmů spočívající ve zvýšení 1. pásma DPFO z 109 200 Kč na 121 200 Kč a snížení mezních sazeb z 15% na 12% a 20% na 19% (označeno „ref2007“).

Predikce snížení jiných daní vychází z parametrů stávajícího daňového systému, jakákoliv jeho změna – například úprava pásem a/nebo sazeb v rámci DPFO, by výrazně ovlivnila propočtené možné snížení sazeb příspěvků nebo DPFO. Simulaci využití výnosů pro případ nominální indexace daňových pásem DPFO a nezdanitelné částky DPFO od roku 2008 jsou uvedené v tabulkách 11 a 12.

Při využití výnosů pomocí první varianty – snížení sazby příspěvků na sociální zabezpečení - můžeme očekávat, že dodatečné výnosy by mohly být využity k poklesu sazby o 8 až 9 procentních bodů (tabulka 10a), jestliže by byly sníženy sazby na straně zaměstnanců a o přibližně 4 % body, jestliže by se jednalo o zaměstnavatele (tabulka 10b). Při kombinovaném snížení sazeb příspěvků na obou stranách by mohlo dojít ke snížení relevantních sazeb o 1,5 % bodů na straně zaměstnance a o 3,0 % body v průměru u zaměstnavatelů. Tato varianta by vedla ke snížení příspěvků na státní politiku zaměstnanosti až na nulu (viz tabulka 10c).

EDR by tak mohla být využita k postupnému odstranění titulu „příspěvek na státní politiku zaměstnanosti“, a tím mírnému snížení administrativních nákladů daňového systému. Sazba příspěvků na státní politiku zaměstnanosti činí v současnosti 0,4% z hrubé mzdy na straně zaměstnance a 1,2% u zaměstnavatele; celkově 1,6% (což je také sazba pro OSVČ). Tento příspěvek by mohl být nahrazen výnosem z daně na elektřinu a motorové vozidla již na začátku EDR.

---

¹⁸ Nezdanitelný základ DPFO ve výši 38 040 Kč ročně, mezních sazeb DPFO ve výši 12%, 19%, 25% a 32% pro pásma 121 200 Kč, 218 400 Kč, 331 200 Kč. Simulace nepočítají zatím se společným zdaněním partnerů.

Tabulka 10a: Predikce snížení sazeb příspěvků sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění **na straně zaměstnanců** (%-body).

ZAMĚSTNANCI	2005	2007	2009	2011	2013	2015
<i>„referenční“</i>						
-- možné snížení sazeb		4,6%	5,0%	5,6%	6,0%	6,1%
-- nové sazby	12,5%	7,9%	7,5%	6,9%	6,5%	6,4%
<i>„ref2007“</i>						
-- možné snížení sazeb		4,5%	5,0%	5,6%	5,9%	6,1%
-- nové sazby	12,5%	8,0%	7,5%	6,9%	6,6%	6,4%
<i>„ref2007“ + „indexace pásem a základu“</i>						
-- možné snížení sazeb		4,5%	5,0%	5,5%	5,8%	5,9%
-- nové sazby	12,5%	8,0%	7,5%	7,0%	6,7%	6,6%

Tabulka 10b: Predikce snížení sazeb příspěvků sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění **na straně zaměstnavatelů** (%-body).

ZAMĚSTNAVATELÉ	2005	2007	2009	2011	2013	2015
-- možné snížení sazeb		3,5%	3,8%	4,1%	4,3%	4,3%
-- nové sazby	35,0%	31,5%	31,2%	30,9%	30,7%	30,7%

Snížení sazeb je stejné pro všechny varianty – referenční scénář i po případných úpravách DPFO („ref2007“ nebo „indexace“), poněvadž ty ovlivňují platby daní a příspěvků pouze na straně zaměstnance.

Kombinované snížení sazby příspěvků u zaměstnance o 1,5%-bodu a u zaměstnavatele v průměru o 3,0%-bodu

Tato varianta by vedla ke:

- snížení příspěvků na státní politiku zaměstnanosti placené zaměstnancem na nulu (o 0,4%),
- snížení příspěvků na nemocenské pojištění placené zaměstnancem na nulu (o 1,1%),
- snížení příspěvků na státní politiku zaměstnanosti placené zaměstnavatelem na nulu (o 1,2%),
- snížení příspěvků na nemocenské pojištění placené zaměstnavatelem z 3,3% v průměru na 1,5% hrubé mzdy.

Tabulka 10c: Predikce snížení sazeb příspěvků jak na straně zaměstnance, tak na straně zaměstnavatele, v % hrubé mzdy.

oproti ref2007	2007	2009	2011	2013	2015
snížení sazeb – zaměstnavatel	2,3%	2,6%	3,0%	3,2%	3,2%
snížení sazeb – zaměstnanec	1,5%	1,5%	1,5%	1,5%	1,5%
změna oba	3,8%	4,1%	4,5%	4,7%	4,7%

Pokud budeme uvažovat druhý způsob využití výnosů, lze očekávat, že nezdanitelný základ by mohl v průměru vzrůst – při nezměněné výši pásem - o přibližně 47 000 Kč v na začátku EDR a až o 77 000 Kč v roce 2015 (tj. ze současných 38 040 Kč až na 115 000 Kč v roce 2015; v běžných cenách; propočty na základě distribuce mezd v roce 2004). Zvýšení nezdanitelných částek DPFO by mohlo být vyšší, jestliže bychom vycházeli z parametrů obsažených v Novele Zákona o daních z příjmu nebo dokonce předpokládali od roku 2008 indexaci těchto parametrů (tabulka 11a).

Tabulka 11a: Predikce snížení ostatních daní v rámci EDR – zvýšení nezdanitelného základu daně z příjmu fyzických osob; propočty vycházející z distribuce mezd v roce 2004.

	2005	2007	2009	2011	2013	2015
„referenční“						
-- možné zvýšení základu		46 659	54 484	64 187	71 608	76 643
-- výše nového základu	38 040	84 699	92 524	102 227	109 648	114 683
„ref2007“						
-- možné snížení sazeb		50 924	58 250	67 579	74 286	78 468
-- nové sazby	38 040	88 964	96 290	105 619	112 326	116 508
„ref2007“ + „indexace pásem a základu“						
-- možné snížení sazeb		50 924	60 757	72 134	82 438	90 517
-- nové sazby	38 040	88 964	101 036	114 782	127 596	138 332

Tabulka 11b: Predikce snížení ostatních daní v rámci EDR – zvýšení nezdanitelného základu daně z příjmu fyzických osob; propočty pro parametry průměrné mzdy.

	2005	2007	2009	2011	2013	2015
<i>bez nominální indexace pásem</i>						
- zvýšení základu		46 841	58 352	62 206	65 012	73 278
- výše základu	38 040	84 881	96 392	100 246	103 052	111 318
<i>s nominální indexací pásem</i>						
- zvýšení základu		46 841	58 352	72 083	81 108	83 248
- výše základu	38 040	84 881	96 392	110 123	119 148	121 288

Oba návrhy využití výnosů předpokládají, že všechny dodatečné výnosy EDR budou navráceny do ekonomiky prostřednictvím snížení jiné daňové zátěže. V případě, že by část výnosů byla použita na zmírnění sociálních dopadů, byl by prostor pro snížení menší. Odhadujeme, že pokud bychom chtěli kompenzovat domácnosti bez pracovních příjmů (tj. zejména domácnosti důchodců), byl by prostor pro snížení daňové zátěže (ať již pomocí varianty I nebo II) zhruba o třetinu nižší.

Jestliže by bylo přeřazení tepla ze snížené sazby do standardní sazby DPH zahrnuto do výnosové neutrálního konceptu EDR, snížené daňových, resp. nedaňových nákladů práce by mohlo být ještě výraznější.

Celkový dopad EDR jako i dopady na jednotlivé skupiny domácností (distribuční dopady) budou záviset od výběru konkrétní varianty využití výnosů. Varianta II – zvýšení nezdanitelného základu DPFO – bude mít přímo pozitivní dopad na příjmy zaměstnanců, a tedy i domácností. Dopad na průmysl a veřejnou správu bude záviset od toho, jak zareagují zaměstnavatelé na změnu v rámci DPFO v mzdovém vyjednávání a nabízené mzdě. Při Variantě I by snižování příspěvku na státní politiku zaměstnanosti mohlo být doprovázeno například dalším snižováním sazby příspěvků na nemocenské pojištění, které v současné době činí 4,4 % hrubé mzdy, 1,1% na straně zaměstnance a 3,3% u zaměstnavatele. Můžeme očekávat, že tato varianta by měla relativně menší pozitivní dopad na OSVČ, které platí - na rozdíl od zaměstnanců a zaměstnavatelů - příspěvky na nemocenské pojištění dobrovolně.

Predikce snížení ostatních daní v rámci EDR – smíšené varianty postavené na snížení sazeb příspěvků a zvýšení nezdanitelného základu DPFO

Další možností je kombinace výše uvedených variant. Simulované kombinace využití výnosů představují různé varianty snížení sazeb příspěvků na státní politiku zaměstnanosti až na nulové sazby doplněné snížením sazeb příspěvků na nemocenské pojištění a zvýšením nezdanitelného základu DPFO¹⁹.

III.1 Snížení sazby příspěvků u zaměstnance o 1,5%-bodu, u zaměstnavatele o 2%-body a zvýšení nezdanitelného základu DPFO

Tato varianta by vedla ke:

- snížení příspěvků na státní politiku zaměstnanosti placené zaměstnancem na nulu (o 0,4%),
- snížení příspěvků na nemocenské pojištění placené zaměstnancem na nulu (o 1,1%),
- snížení příspěvků na státní politiku zaměstnanosti placené zaměstnavatelem na nulu (o 1,2%),
- snížení příspěvků na nemocenské pojištění placené zaměstnavatelem z 3,3% na 2,5% hrubé mzdy,
- snížení nezdanitelného základu DPFO z 38 040 Kč v průměru o 14 000 Kč na 52 000 Kč.

Tabulka 12a: Snížení sazeb příspěvků na straně zaměstnanců i zaměstnavatelů doprovázené zvýšením nezdanitelné částky DPFO – „mix 1,5%-2,0%-DPFO“.

„ref2007“	2007	2009	2011	2013	2015
Sazby pojištění, %					
- snížení sazeb – zaměstnavatel	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%
- snížení sazeb – zaměstnanec	1,5%	1,5%	1,5%	1,5%	1,5%
- snížení sazeb – oba	3,5%	3,5%	3,5%	3,5%	3,5%
Nezdanitelný základ DPFO, Kč					
- zvýšení základu	5 181	9 061	15 255	19 203	21 236
- výše základu	43 221	47 101	53 295	57 243	59 276

¹⁹ Predikce bez zahrnutí případných výnosů z přeřazení CZT do standardní sazby DPH.

III.2 Snížení sazby příspěvků u zaměstnance o 1,5%-bodu, u zaměstnavatele o 1,5%-body a zvýšení nezdanitelného základu DPFO

Tato varianta by vedla ke:

- snížení příspěvků na státní politiku zaměstnanosti placené zaměstnancem na nulu (o 0,4%),
- snížení příspěvků na nemocenské pojištění placené zaměstnancem na nulu (o 1,1%),
- snížení příspěvků na státní politiku zaměstnanosti placené zaměstnavatelem na nulu (o 1,2%),
- snížení příspěvků na nemocenské pojištění placené zaměstnavatelem z 3,3% na 3,0% hrubé mzdy,
- snížení nezdanitelného základu DPFO z 38 040 Kč v průměru o 22 000 Kč na cca 60 000 Kč.

Tabulka 12b: Snížení sazeb příspěvků na straně zaměstnanců i zaměstnavatelů doprovázené zvýšením nezdanitelné částky DPFO – „mix 1,5%-1,5%-DPFO“.

„ref2007“	2007	2009	2011	2013	2015
Sazby pojištění, %					
- snížení sazeb – zaměstnavatel	1,5%	1,5%	1,5%	1,5%	1,5%
- snížení sazeb – zaměstnanec	1,5%	1,5%	1,5%	1,5%	1,5%
- snížení sazeb – oba	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%
Nezdanitelný základ DPFO, Kč					
- zvýšení základu	11 122	16 354	23 248	27 489	30 172
- výše základu	49 162	54 394	61 288	65 529	68 212

III.3 Snížení sazby příspěvků u zaměstnance o 1,5%-bodu, u zaměstnavatele o 1,7%-body a zvýšení nezdanitelného základu DPFO

Tato varianta by vedla ke:

- snížení příspěvků na státní politiku zaměstnanosti placené zaměstnancem na nulu (o 0,4%),
- snížení příspěvků na nemocenské pojištění placené zaměstnancem na nulu (o 1,1%),
- snížení příspěvků na státní politiku zaměstnanosti placené zaměstnavatelem na nulu (o 1,2%),
- snížení příspěvků na nemocenské pojištění placené zaměstnavatelem z 3,3% na 2,8% hrubé mzdy,
- snížení nezdanitelného základu DPFO z 38 040 Kč v průměru o 18 500 Kč na cca 56 500 Kč.

Tabulka 12c: Snížení sazeb příspěvků na straně zaměstnanců i zaměstnavatelů doprovázené zvýšením nezdanitelné částky DPFO – „mix 1,5%-1,7%-DPFO“.

„ref2007“	2007	2009	2011	2013	2015
Sazby pojištění, %					
- snížení sazeb – zaměstnavatel	1,7%	1,7%	1,7%	1,7%	1,7%
- snížení sazeb – zaměstnanec	1,5%	1,5%	1,5%	1,5%	1,5%
- snížení sazeb – oba	3,2%	3,2%	3,2%	3,2%	3,2%
Nezdanitelný základ DPFO, Kč					
- zvýšení základu	8 361	13 388	20 026	24 175	26 552
- výše základu	46 401	51 428	58 066	62 215	64 592

Analýza podílu na výnosech.

Všechny výše uvedené varianty využití výnosů – snížení příspěvků na sociální zabezpečení, zvýšení nezdanitelného základu DPFO a jejich různé kombinace – vedou k jinému rozdělení kompenzace zvýšeného zdanění energií a motorových vozidel z titulu snížení jiných daní. Varianta využití výnosů postavená na zvýšeném nezdanitelném základu DPFO vede, ceteris paribus, k relativně větší kompenzaci zaměstnanců (celkový dopad závisí od reakce z důvodu změny daní ze strany zaměstnavatelů).

Podnikatelský a veřejný sektor by relativně více profitoval při kombinovaném snížení sazby příspěvků u zaměstnance o 1,5%-bodu a u zaměstnavatele v průměru o 3,5%-bodu. Na snížení jiných daní by získal v průměru 72 % snížených výnosů ze zdanění faktoru práce. Naopak zaměstnanci by při Variantě III.2 využívající výnosy na snížení příspěvků placených zaměstnanci a zaměstnavateli o 1,5% doplněné o zvýšení nezdanitelné částky základu DPFO získaly v průměru téměř dvě třetiny ze snížených výnosů. Rovné rozdělení výnosů představuje Varianta III.1 – snížení sazeb příspěvků placených zaměstnanci o 1,5% bodu a příspěvků placených zaměstnavateli o 2,0% body doplněné zvýšením nezdanitelné částky základu DPFO tak, aby byla zachován princip výnosové neutrality (viz tabulka 13; výnosy bez zvýšení DPH na CZT).

Tabulka 13: Podíl zaměstnanců na kompenzacích poskytnutých prostřednictvím snížení jiných daní v rámci variant využití výnosů.

„ref2007“	2007	2009	2011	2013	2015
I. nezdanitelná částka DPFO	100%	100%	100%	100%	100%
II.1 snížení příspěvků u zaměstnanců	100%	100%	100%	100%	100%
II.2 snížení příspěvků u zaměstnavatelů	0%	0%	0%	0%	0%
II.3 zaměstnanci (1,5%) + zaměstnavatelé (3,5%)	33%	30%	27%	25%	25%
III.1 zaměstnanci (1,5%) + zaměstnavatelé (2,0%)	44%	47%	51%	53%	53%
III.2 zaměstnanci (1,5%) + zaměstnavatelé (1,5%)	57%	60%	63%	65%	65%
III.3 zaměstnanci (1,5%) + zaměstnavatelé (1,7%)	51%	55%	59%	60%	60%

7. SOCIÁLNÍ DOPADY

Při zavedení sazeb dle tezí EDR dojde ke zvýšení reálných cen paliv pro domácnosti (uhlí, elektřina, teplo), a také dojde k nárůstu výdajů z důvodů zavedení daně z motorových vozidel.

Tato část materiálu se pokusí kvantifikovat sociální dopady zvýšení spotřebitelských cen paliv. Kvantifikace byla provedena s využitím Statistiky rodinných účtů a dat MICROCENSU 2002.

Kvantifikace sociálních dopadů daně z motorového vozidla je krajně obtížná, neboť dle našich poznatků – v současné době neexistuje propojení mezi Statistikou rodinných účtů na jedné straně a statistickými registry vozidel na straně druhé. Z tohoto důvodu se pouze omezíme na konstatování, že pravděpodobně nejvíce zasaženou skupinou by byly nízkopříjmové domácnosti žijící v rurálních oblastech. Mediánové vozidlo těchto domácností je z roku 1986 let (oproti mediánovému roku 1992 celém souboru Statistiky rodinných účtů), což znamená, že tyto domácnosti budou disproporčně zatíženy touto daní. Zároveň je nerealistické očekávat, že tyto domácnosti – zejména domácností důchodců - by byly schopny podstatným způsobem omladit svá vozidla, což omezuje i regulační efekt této daně. Vezmeme-li v úvahu ještě ne vždy ideální dopravní obslužnost rurálních oblastí je zřejmé, že daň z motorových vozidel bude mít na tyto skupiny obyvatelstva nepříznivý dopad. Sociální dopady je však možné zmírnit zavedením duálních sazeb. Toto opatření však obsahuje možnost daňových úniků a proto nebude toto opatření pro zmírnění sociálních dopadů využito. Dalšími řešeními je účelově vázat část dodatečných výnosů daně z motorového vozidla na nepřímé podpory nízko-příjmových domácností žijících v rurálních oblastech ve formě dotací veřejné dopravní obslužnosti nebo na přímé (lump-sum) podpory domácností relativně nejvíce dotčených daní na motorové vozidlo z hlediska mobility v odlehlých rurálních oblastech.

Na základě Statistiky rodinných účtů jsme analyzovali údaje o výdajích na energie včetně elektřiny (bez motorových paliv) u několika skupin domácností - důchodců, domácností ekonomicky aktivních s čistým příjmem menším než dvojnásobek životního minima a domácností ekonomicky aktivních s příjmem mezi 2,5 a 2-násobkem životního minima.

V následující tabulce uvádíme absolutní průměrné výdaje za rok na paliva u daných skupin obyvatelstva podle velikosti bydliště; bydliště členíme na velká města (nad 100 000 obyvatel), střední sídla a malé obce (pod 5000 obyvatel).

Tabulka 14a: Průměrné výdaje domácností na energie (Kč/rok; 2003).

	Velká města	Střední obce	Malé obce
Domácnosti důchodců	18 973	19 240	21 652
Domácnosti EA, příjem menší než 2*ŽM	23 886	24 483	23 491
Domácnosti EA, příjem mezi 2-2,5*ŽM	25 138	25 391	23 887

Zdroj: Vlastní propočty na základě Statistiky rodinných účtů (ČSÚ).

Tabulka 14b: Procentní podíl průměrných výdajů domácností na energie v % celkových výdajů (2003).

	Velká města	Střední obce	Malé obce
Domácnosti důchodců	14,5%	15,4%	15,1%
Domácnosti EA, příjem menší než 2*ŽM	12,0%	11,9%	11,0%
Domácnosti EA, příjem mezi 2-2,5*ŽM	10,5%	10,2%	9,8%

Zdroj: Vlastní propočty na základě Statistiky rodinných účtů (ČSÚ).

Konečně následující tabulka udává odhad zvýšení výdajů na energie při aplikaci sazeb z tezí EDR pro rok 2007 (1.rok EDR) a roku 2011; predikce zvýšení výdajů obsahuje odhad dopadu zvýšených cen na spotřebu energií²⁰. Tyto tabulky mohou sloužit k dalším analýzám sociálních dopadů EDR.

Tabulka 15a: Odhad průměrného zvýšení výdajů na energie vybraných skupin domácností – EDR 2007 (v %).

	Velká města	Střední obce	Malé obce
Domácnosti důchodců	+3,1%	+3,0%	+3,0%
Domácnosti EA, příjem menší než 2*ŽM	+3,6%	+3,4%	+3,1%
Domácnosti EA, příjem mezi 2-2,5*ŽM	+3,5%	+3,3%	+3,2%

Zdroj: Vlastní propočty na základě odhadu elasticit poptávky.

Tabulka 15b: Odhad průměrného zvýšení výdajů na energie vybraných skupin domácností – EDR 2011 (v %).

	Velká města	Střední obce	Malé obce
Domácnosti důchodců	+9,2%	+8,9%	+9,2%
Domácnosti EA, příjem menší než 2*ŽM	+10,4%	+10,0%	+9,4%
Domácnosti EA, příjem mezi 2-2,5*ŽM	+10,4%	+9,7%	+9,7%

Zdroj: Vlastní propočty na základě odhadu elasticit poptávky.

Relativně nejvíce jsou zatíženy zvýšením cen energií domácnosti v menších obcích, zejména však ty s nízkými příjmy. Relativně nejvyšší zvýšení průměrných výdajů nastane u uhlí a tepla (10 až 17%), nejmenší u zemního plynu (kolem 3%).

Celkové dopady na domácnosti budou záviset od zvolené varianty využití výnosů, prostřednictvím které se zvýší čisté příjmy domácností s členy, kteří mají příjmy ze zaměstnání.

²⁰ Dopad zvýšených cen na spotřebu je předikován přes odhadnuté přímé cenové elasticity poptávky domácností po energiích (viz Brůha, J. et Ščasný, M. (2004), Microdata based-research of Social and Distributional Aspects of Environmental Tax Reform. in: Ščasný, M., Brůha, J., Foltýnová, H. ed., Approaches to Assessing the Environment. Methods on quantification of the economic impacts and externalities within the environmental area. The Proceedings from the International Round-table Seminar, Prague, October 2-3, 2003, Charles University Environment Center. ISBN: 80-239-3841-X (232 pp.), pp. 133-170.)

Nežádoucí sociální dopady zvýšeného zdanění energií, elektřiny a motorových vozidel je možné také kompenzovat nízko-příjmovým skupinám domácností. Případná kompenzace bude vycházet z následujících principů:

- nebudou zavedené žádné zmírňující opatření ve formě zavedení duálních sazeb nebo nezdanitelného prahu spotřeby,
- sociální dopady budou kompenzovány úpravou stávajícího systému sociálních dávek nebo podpor,
- sociální dopady budou dále kompenzovány poskytnutím dotací a půjček s nulovým úvěrem na opatření vedoucí ke snížení spotřeby energie,
- suma kompenzací poskytnutých prostřednictvím upravených sociálních dávek a podpor na opatření ke snížení spotřeby energií nebude vyšší než predikované zvýšení výdajů u všech domácností, pro které se bude vztahovat kompenzace
- kompenzační opatření se budou vztahovat pouze na přesně definovanou skupinu domácností; tyto domácnosti budou definovány dle podílu výdajů na teplo, elektřinu a energetické výrobky, kromě pohonných hmot na celkových čistých příjmech domácnosti. Nárok na kompenzaci – ve formě zvýšené sociální dávky a podpory na opatření – plyne domácnostem, u kterých tento podíl představuje alespoň X %. Nárok na podpory na opatření mají i fyzické nebo právnické osoby provozující sociální zařízení, ve kterých trvale žije alespoň polovina občanů bez příjmů ze zaměstnání (domovy důchodců, domovy s pečovatelskou službou, domovy pro matky s dítětem atp.).

Další distribuční dopady, které by neměly být dále opomíjeny představují:

- zlepšení situace nízko-příjmových skupin domácností s nezaměstnanými členy, které najdou práci z důvodu povzbuzení zaměstnanosti v důsledku snížení nákladů práce,
- zlepšení kvality životního prostředí a v jeho důsledku snížení dopadů na nemocnost a úmrtnost (a relevantní zvýšení blahobytu). Dá se očekávat, že jsou to právě nízko-příjmové skupiny obyvatelstva, které budou ze zlepšení kvality životního prostředí profitovat relativně nejvíce.

8. DOPADY NA PRŮMYSL

Dopady na průmysl je možné predikovat pouze při aplikaci makroekonomického modelování. Tato část podává pouze analýzu dopadů na průmysl založen na dílčí analýze jednotlivých odvětví českého hospodářství. Analýzy jsou postaveny na datech o produkci, přidané hodnotě a pracovních nákladech jednotlivých odvětví z ČSÚ, spotřebě paliv dle údajů MPO, cenách paliv a energií (ČSÚ, ERU, IEA/OECD statistiky). Statistika spotřeby paliv MPO zahrnuje pouze výběrový vzorek podniků s více než 20 zaměstnanci. Propojením ekonomických dat, údajů o spotřebě paliv a energií a jejich cen je tak možné analyzovat relativní výdaje jednotlivých odvětví na energie, případně na daně na energie, elektřinu a paliva, a tím identifikovat potencionální odvětví, které mohou být EDR relativně nejvíce dotčeny. Komplexnější analýza dopadu EDR na průmysl a konkurenceschopnost však musí vycházet z aplikace makroekonomického modelu.

Dle Článku 2 Směrnice se zdanění nevztahuje na použití elektřiny, pokud výdaje na elektřinu dosahují více než 50 % nákladů na výrobek.²¹ V ČR takovéto odvětví není. V průměru české firmy vynakládají kolem 2% z celkových nákladů na elektřinu; relativně největší výdaje na elektřinu je v odvětví CA (20%), DC (10,6%), DG a E (kolem 8%). Jestliže by byly zavedené sazby daní na elektřinu jak jsou stanovené v konceptu EDR v roce 2015 tak, *ceteris paribus*, tento podíl by se zvýšil průměru na 2,6%, v odvětví CA na 25%, DC na 13%, u DG a E na 11%.

Odvětví DJ (OKEČ 27), ve kterém probíhá většina metalurgických procesů (a které jsou ze zdanění vyjmuty), spotřebovává přes 42% černého uhlí, 12% TTO, 5% zemního plynu a 9% elektřiny (MPO; rok 2003). Predikce výnosů počítá pouze s 25% zdaňované spotřeby paliv.

Pokud jsou minimální úrovně zdanění předepsané v této směrnici v průměru dodržovány pro každý podnik, Směrnice umožňuje uplatnit snížení daní na spotřebu energetických produktů použitých k topení a pro elektřinu v následujících případech ve prospěch energeticky náročného podniku. „Energeticky náročným podnikem“ se rozumí podnik podle článku 11, u kterého buď:

- nákupy energetických produktů a elektřiny činí alespoň 3,0 % hodnoty produkce, nebo
- vnitrostátní splatná daň z energie činí alespoň 0,5 % přidané hodnoty.

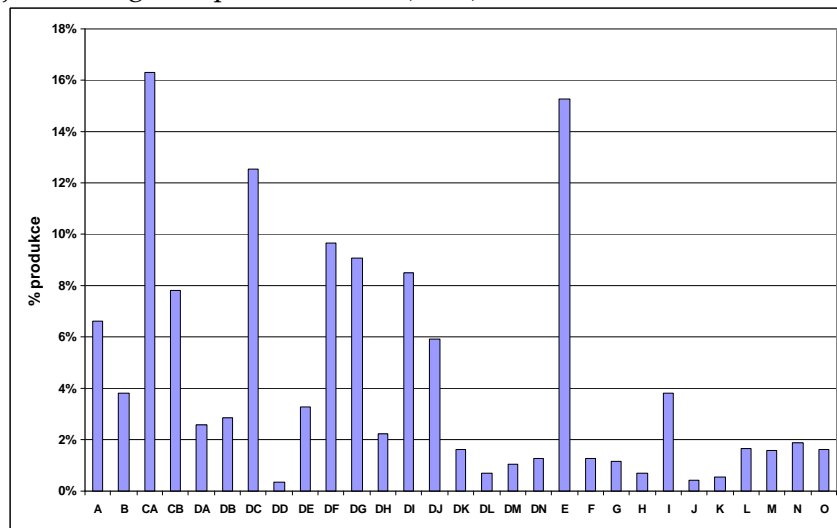
Na energie vynakládají nejvíce odvětví výroby energie (E), ve kterém výdaje na energie dosahují 15% produkce, těžby nerostných surovin (CA a CB), v zemědělství (A; 6,6%) a v šesti odvětvích zpracovatelského průmyslu (DC-kožedělný, DE-papír, DF-výroba paliv, DG-chemie, DI- sklářský, DJ-metalurgie). Ve všech těchto odvětvích dosahují výdaje na energie, elektřinu a paliva přes 3 % hodnoty produkce (viz Obrázek 1; rok 2003). Výdaje na energie v těchto odvětvích dosahují kolem 5-10% celkových nákladů. V průměru za celé

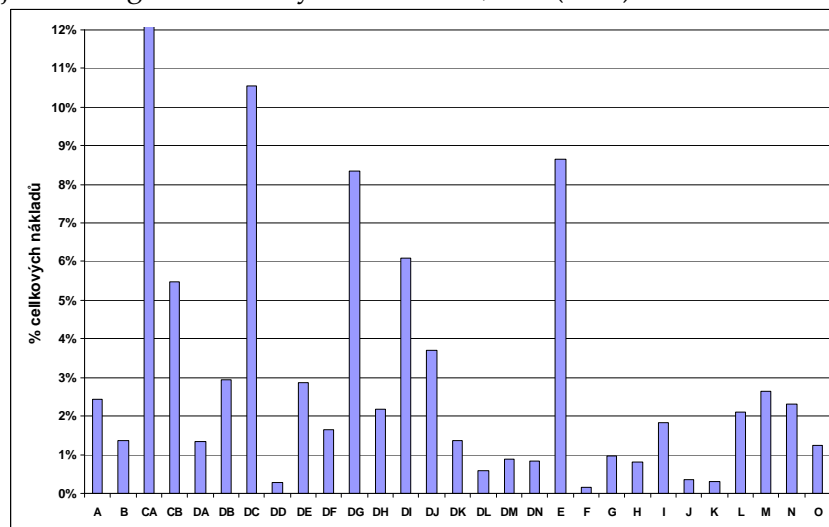
²¹ „Náklady na výrobek“ se rozumí součet celkových nákupů zboží a služeb navýšený o osobní náklady a spotřebu fixního kapitálu na úrovni podniku, jak je stanoveno v článku 11. Tyto náklady se vypočtou v průměru na jednotku. „Náklady na elektřinu“ se rozumí skutečná kupní cena elektřiny nebo náklady na výrobu elektřiny, pokud se elektřina vyrábí v podniku.

hospodářství výdaje na energie dosahují 3,1% přidané hodnoty, 8,5% produkce a 2% celkových nákladů.

Graf 1a: Výdaje na energie na produkci, v % (2003).

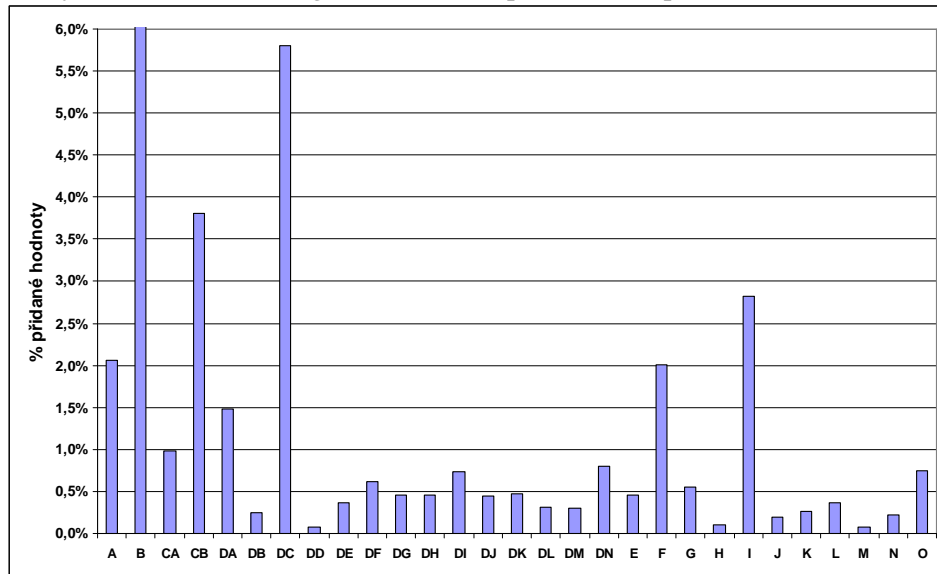

Graf 1b: Výdaje na energie na celkových nákladech, v % (2003).

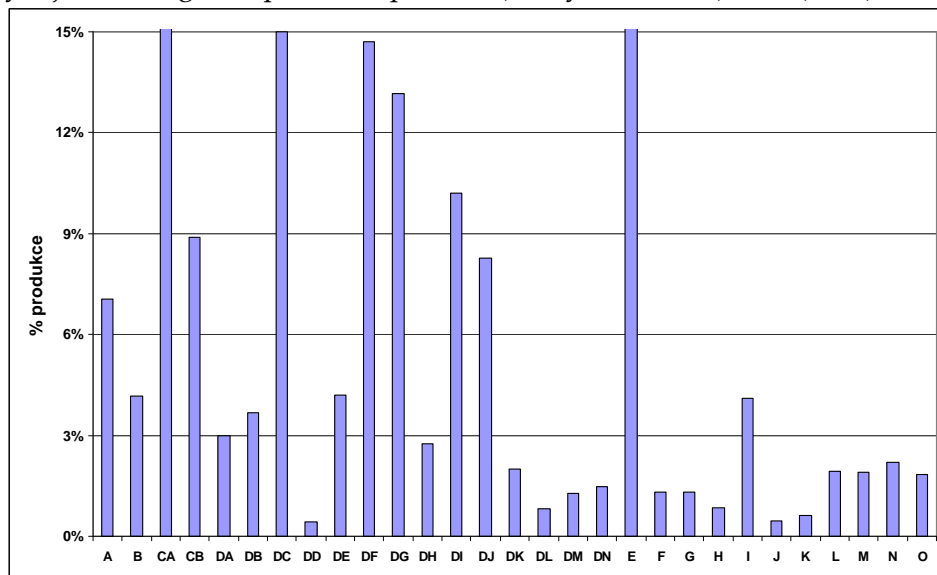
Daně na energie, elektřinu a paliva činily kolem 21 mld. Kč (v podstatě se jednalo o výnosy za spotřební daň na motorová paliva). 0,5% hranici podílu daní na energie, elektřinu a paliva na přidané hodnotě překračují odvětví A-zemědělství, B-rybolov, C-těžba, F-stavebnictví, G-obchod, I-energetika, O-veřejné služby a 5 odvětví zpracovatelského průmyslu (viz graf 2).

Graf 2: Podíl výnosu daní na energie, elektřině a palivech na přidané hodnotě, v % (2003).

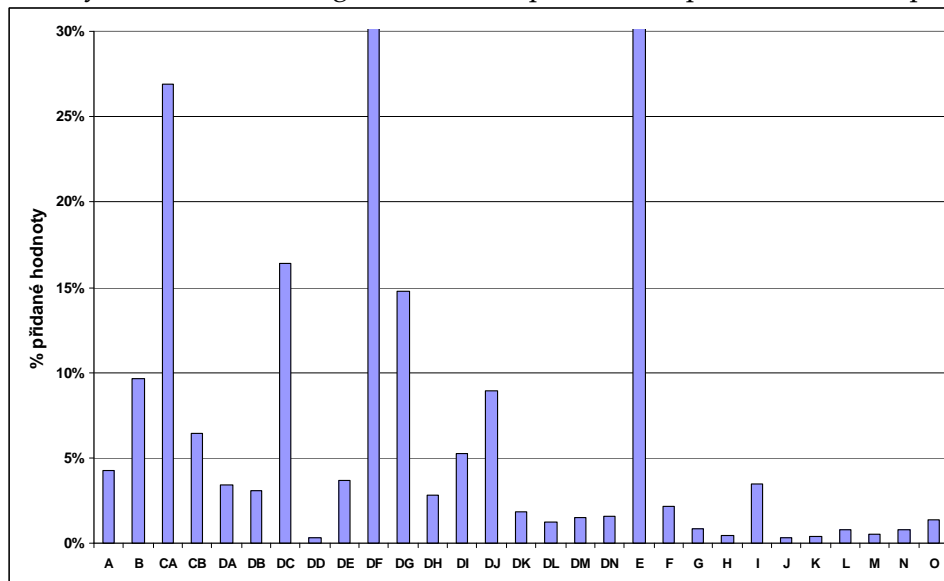
Simulaci změny výdajů na energie, elektřinu a paliva a výši relevantních daní po zavedení sazeb, které jsou uvedené v konceptu EDR pro rok 2015 ilustrují grafy 3. Vypovídací hodnota těchto simulací je však značně omezená, poněvadž nezahrnují daňové změny na produkci a přidanou hodnotu jednotlivých odvětví a může poskytnout pouze velice orientační informaci.

Graf 3a: Výdaje na energie na produkci po EDR (sazby roku 2015), v % (2003).

Poznámka: podíl u odvětví CA je 29%, u odvětví výroby energie (E) 31%.

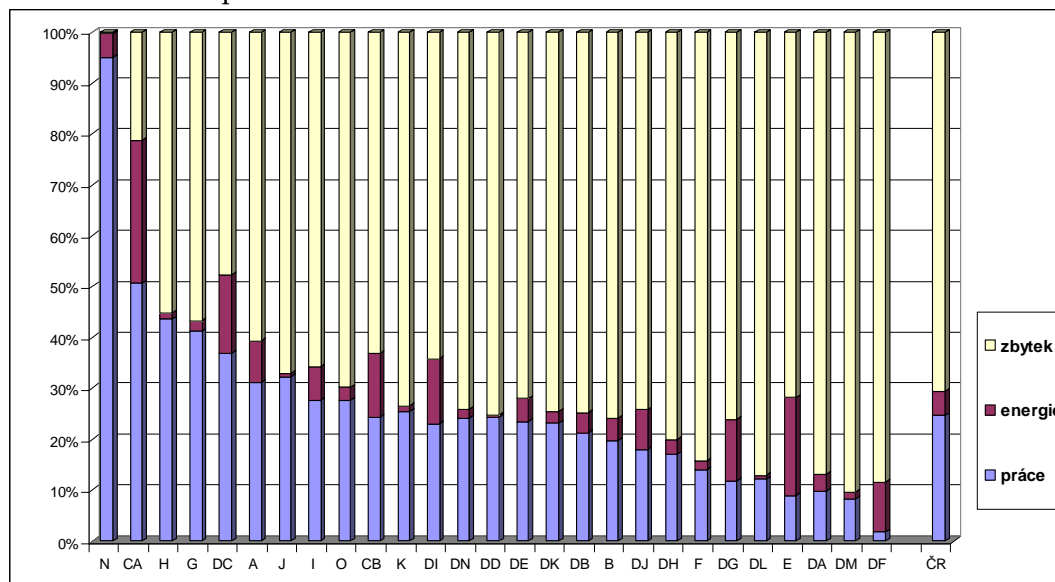
Graf 3b: Podíl výnosu daní na energie, elektřině a palivech na přidané hodnotě po EDR-2015.

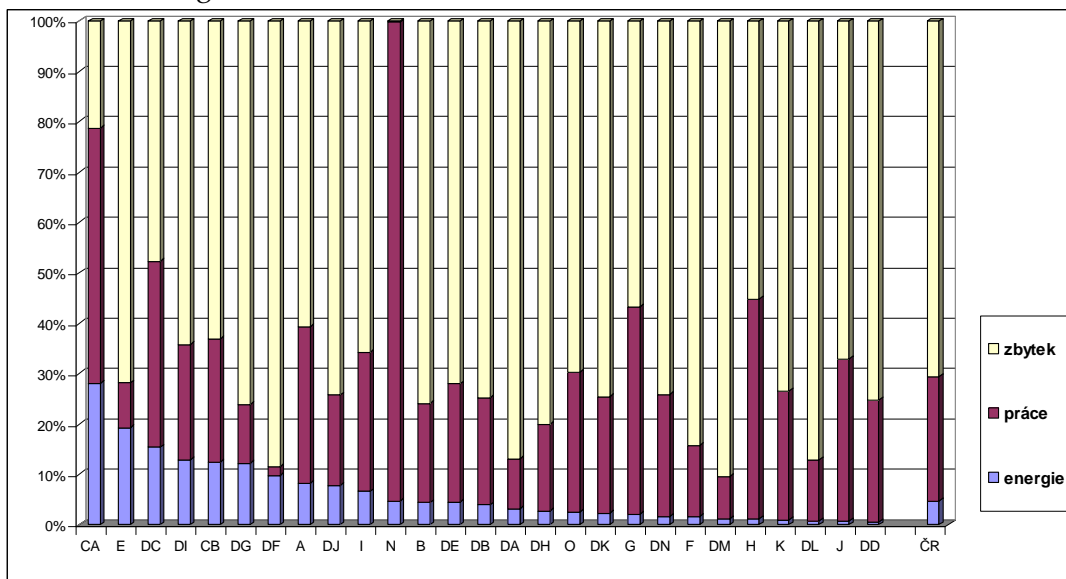
Poznámka: podíl u odvětví DF a E dosahuje kolem 52%.

Celkový dopad na odvětví bude záviset od energetické, kapitálové a pracovní náročnosti odvětví. Dopad EDR na energeticky náročnější odvětví bude relativně větší, naopak na odvětví využívající faktor práce bude menší. Srovnání energetické náročnosti a náročnosti na faktor práce přes údaje o relativních podílech výdajů těchto výrobních faktorů na přidané hodnotě a strukturu celkových nákladech ilustrují grafy 4.

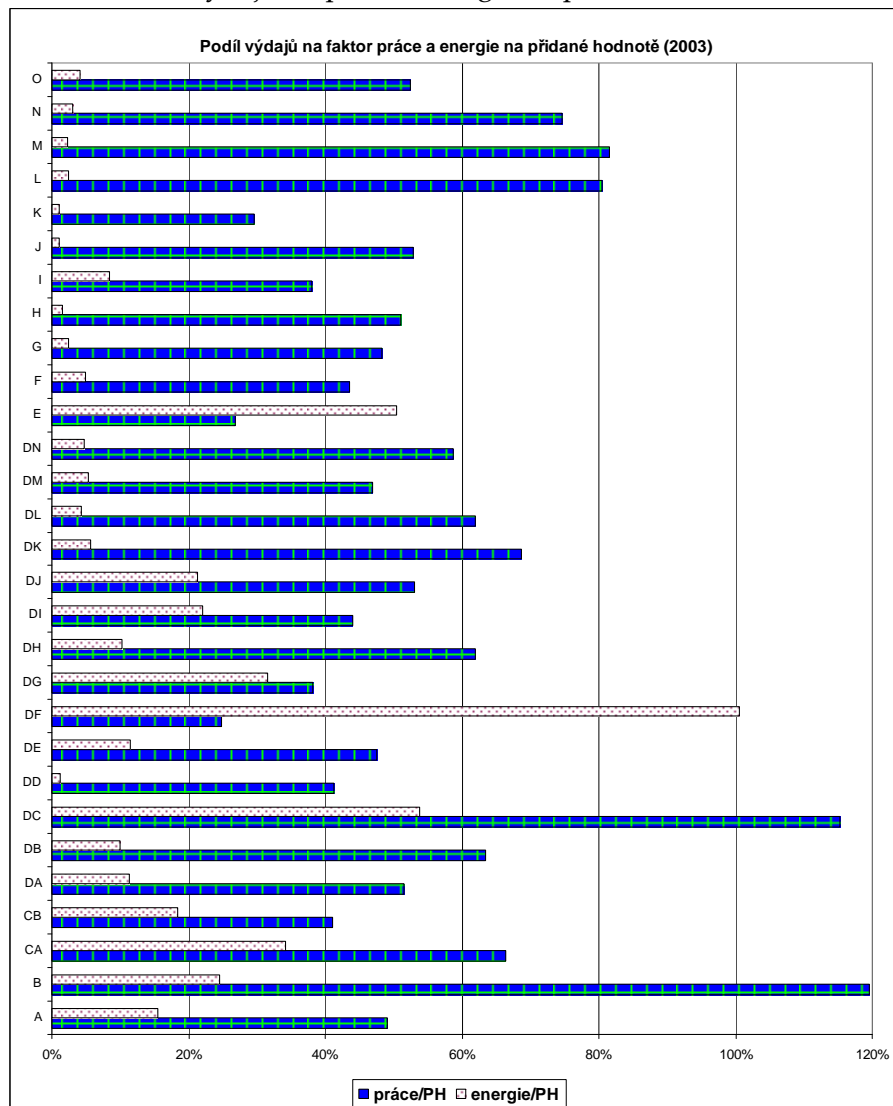
Graf 4a: Struktura výrobních faktorů na celkových nákladech odvětví, v % (2003); seřazeno dle nákladů na faktor práce.

Graf 4b: Struktura výrobních faktorů na celkových nákladech odvětví, v % (2003); seřazeno dle nákladů na energie.

Graf 4c: Podíl výdajů na práci a energii na přidané hodnotě odvětví (2003), v %.

PŘÍLOHA 1.

VÝCHODISKA STANOVENÍ SAZBY DANĚ NA ELEKTŘINU A ENERGETICKÉ PRODUKTY PRO VÝROBU TEPLA

Sazby daně na elektřinu a daně na energetické produkty užívané pro výrobu tepla jsou diferencované. Daňová diferenciaci bude založena na výši externích nákladů spojených s výrobou elektřiny a tepla.

Externí náklady spojené s těžbou, úpravou a dopravou paliv nevstupují do úvah o relativní výši daňových sazeb. Tyto externality by měly být internalizovány v příslušných fázích výroby a ne až při konečném užití paliv.

Ideálně by se sazby měly lišit dle měrných emisí na jednotku vyrobené elektřiny/tepla. Z důvodu minimalizace administrativních nákladů je daňová diferenciaci založena na průměrných externích nákladech odpovídajících technologiím, které se liší dle užitého paliva. Diferenciaci daní na elektřinu se liší dle užitého paliva při transformaci energie. Externí náklady ze změny klimatu vychází z doporučené hodnoty metody ExternE (19 €/t CO₂).

Externí náklady²² vyjádřené v Kč na 1 kWh vyrobené elektřiny – referenční elektrárny ČR.

	černé uhlí	hnědé uhlí	Lignit CHP	hnědé uhlí CHP
Znečišťující látky (SO ₂ , PM, NO _x)	0,27	0,50	0,49	0,41
Úmrtnost	0,18	0,33	0,32	0,27
Nemocnost	0,08	0,14	0,15	0,12
Změna klimatu (CO ₂)	0,58	0,63	0,70	0,72
Externí náklady celkem (výroba):	0,85	1,12	1,20	1,13

Pozn.: ceny a parametry roku 2002.

Zdroj: COŽP UK – Melichar-Havránek-Ščasný (2004).

Externí náklady spojené s výrobou energie z obnovitelných zdrojů (OZE) nejsou nulové, avšak stále o řád nižší než externí náklady technologií využívajících fosilní zdroje. Jejich výše pro nové technologie včetně jejich výroby je do 0,15 Kč/kWh (fotovoltaika) a kolem 0,05 Kč/kWh (vodní a větrná). Z důvodu zachování rovného přístupu bude výše internalizovaných externalit snížena o hodnotu externalit pro technologie OZE.

Externality jaderné elektrárny se pohybují kolem 0,10 – 0,20 Kč/kWh. Metoda ExternE, podle které byly tyto externality kvantifikovány, je však schopna postihnout pouze část negativních dopadů. Z důvodu obtížné kvantifikace pravděpodobnostních externalit a dalších dopadů spojených se skladováním vyhořelého paliva jako i vycházející z principu

²² Dle metody ExternE (viz např. EUROPEAN COMMISSION (2003), External Costs: Research results on socio-environmental damages due to electricity and transport. European Communities, Luxembourg. ISBN: 92-894-3353-1) aplikované pro Českou republiku v rámci projektu VaV/320/1/03 MŽP „Externí náklady výroby elektřiny a tepla v podmínkách ČR a metody jejich internalizace“ řešeného Centrem pro otázky životního prostředí Univerzity Karlovy v Praze.

předběžné opatrnosti, sazba pro elektřinu vyrobenou z jádra bude stanovena na vyšší úrovni než jsou externí náklady doposud kvantifikované pro část dopadů. V konceptu EDR je sazba daně na elektřinu vyrobenou z jaderné energie stanovena ve výši sazby daně na elektřinu vyrobené ze zemního plynu.²³

Konstrukce sazeb by měla reflektovat vliv technologického pokroku ve změně parametrů nových technologií výroby elektrické energie. Externí náklady pro nejmodernější technologii spalující černé uhlí se pohybuje kolem 0,56 Kč/kWh, pro hnědé uhlí 0,72 Kč/kWh a pro zemní plyn 0,25 Kč/kWh. Tabulka 2 uvádí zprůměrované externí náklady pro stávající a nejmodernější jednotlivé druhy technologií výroby elektrické energie a jejich výši v běžných cenách v průběhu období, během něhož bude zaváděná EDR.

Výše průměrných externích nákladů, v Kč/kWh v běžných cenách daného roku.

	2004	2007	2009	2011	2013	2015
Hnědé uhlí, lignit	0,95	1,03	1,09	1,15	1,22	1,29
Černé uhlí	0,7	0,76	0,80	0,85	0,90	0,95
Zemní plyn	0,2	0,22	0,23	0,24	0,26	0,27
Jádro	0,2	0,22	0,23	0,24	0,26	0,27

Elektřina vyrobená z topných olejů, mazutu nebo jiných olejů jako i z různých palivových mixů obsahující oleje, hnědé uhlí a lignit je zdaněná stejnou sazbou, jaká je stanovena pro elektřinu vyrobenou z hnědé uhlí a lignitu.

²³ Aby ceny poskytovali správné signály pro optimální alokaci zdrojů, musí zahrnovat všechny náklady spojené s výrobou elektřiny, zejména ty, které jsou a budou spojené s nakládáním a bezpečným uložením vyhořelého jaderného paliva. Případná úprava jaderného účtu, do kterého by měly být prostředky v potřebné výši odváděny, by měla být provedena příslušným právním předpisem. Podobně by měly být odstraněny podpůrné mechanismy výroby elektřiny z jaderného paliva poskytované státem jaderným elektrárnám například ve formě maximálního limitu pro odpovědnost v případě havárií.

PŘÍLOHA 2.

Přehled emisních parametrů u osobních vozidel – EURO normy

EURO III, IV, V a EEV (podle směrnice 1999/96/ES)					
nákladní automobily - vznětové motory					
zkoušky ESC a ELR					
	(CO) g/kWh	(HC) g/kWh	(NO _x) g/kWh	(PM) g/kWh	Kouř - m-1
A (2000)	2,1	0,66	5	0,10 0,13 ¹	0,8
B1 (2005)	1,5	0,46	3,5	0,02	0,5
B2 (2008)	1,5	0,46	2	0,02	0,5
C (EEV)	1,5	0,25	2	0,02	0,15

¹ Pro motory se zdvihovým objemem menším než 0,75 dm³ na válec a s otáčkami při jmenovitém výkonu vyššími než 3 000 min⁻¹.

ETC test

	(CO) g/kWh	(NMHC) g/kWh	(CH ₄) ² g/kWh	(NO _x) g/kWh	(PM) ³ g/kWh
A (2000)	5,45	0,78	1,6	5	0,16 0,21 ⁴
B1 (2005)	4	0,55	1,1	3,5	0,03
B2 (2008)	4	0,55	1,1	2	0,03
C (EEV)	3	0,4	0,65	2	0,02

¹ Podmínky pro ověření přijatelnosti zkoušek ETC (viz bod 3.9 dodatku 2 k příloze III), kterými se měří emise plynových motorů a porovnávají se s odpovídajícími mezními hodnotami stanovenými v řádku A, se znovu přešetří, a v případě potřeby se změni postupem stanoveným v článku 13 směrnice 70/156/EHS.

² Jen pro motory na zemní plyn.

³ Neplatí pro plynové motory pro stupeň A a stupně B1 a B2.

⁴ Pro motory se zdvihovým objemem menším než 0,75 dm³ na válec a s otáčkami jmenovitého výkonu vyššími než 3 000 min⁻¹.

pozn: EEV - vozidla zvlášť šetrná k životnímu prostředí

PŘÍLOHA 3:

Přehled sekcí, subsekcí a oddílů Odvětvové klasifikace ekonomických činností (OKEČ).

A ZEMĚDĚLSTVÍ, MYSLIVOST, LESNICTVÍ

- 01 - Zemědělství, myslivost a související činnosti
- 02 - Lesnictví a související činnosti

B RYBOLOV A CHOV RYB

- 05 - Rybolov, chov ryb a související činnosti

C TĚŽBA NEROSTNÝCH SUROVIN

CA TĚŽBA ENERGETICKÝCH SUROVIN

- 10 - Těžba uhlí, lignitu a rašeliny
- 11 - Těžba ropy, zemního plynu a související činnosti kromě průzkumných vrtů
- 12 - Těžba a úprava uranových a thoriových rud

CB TĚŽBA OSTATNÍCH NEROSTNÍCH SUROVIN

- 13 - Těžba a úprava ostatních rud
- 14 - Těžba a úprava ostatních nerostných surovin

D ZPRACOVATELSKÝ PRŮMYSL

DA VÝROBA POTRAVINÁŘSKÝCH VÝROBKŮ A NÁPOJŮ, TABÁKOVÝCH VÝROBKŮ

- 15 - Výroba potravinářských výrobků a nápojů
- 16 - Výroba tabákových výrobků

DB VÝROBA TEXTILÍ, TEXTILNÍCH A ODĚVNÍCH VÝROBKŮ

- 17 - Výroba textilií a textilních výrobků
- 18 - Výroba oděvů, zpracování a barvení kožešin

DC VÝROBA USNÍ A VÝROBKŮ Z USNÍ

- 19 - Činění a úprava usní, výroba brašnářských a sedlářských výrobků a obuvi

DD ZPRACOVÁNÍ DŘEVA, VÝROBA DŘEVAŘSKÝCH VÝROBKŮ KROMĚ NÁBYTKU

- 20 - Zpracování dřeva, výroba dřevařských, korkových, proutěných a slaměných výrobků

DE VÝROBA VLÁKNINY, PAPIRU A VÝROBKŮ Z PAPIRU; VYDAVATELSTVÍ A TISK

- 21 - Výroba vlákniny, papíru a výrobků z papíru
- 22 - Vydavatelství, tisk a rozmnožování nahraných nosičů

DF VÝROBA KOKSU, JADERNÝCH PALIV, RAFINÉRSKÉ ZPRACOVÁNÍ ROPY

- 23 - Výroba koksu, jaderných paliv, rafinérské zpracování ropy

DG VÝROBA CHEMICKÝCH LÁTEK, PŘÍPRAVKŮ, LÉČIV A CHEMICKÝCH VLÁKEN

- 24 - Výroba chemických látek, přípravků, léčiv a chemických vláken

DH VÝROBA PRYŽOVÝCH A PLASTOVÝCH VÝROBKŮ

- 25 - Výroba pryžových a plastových výrobků

DI VÝROBA OSTATNÍCH NEKOVOVÝCH MINERÁLNÍCH VÝROBKŮ

- 26 - Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků

DJ VÝROBA ZÁKLADNÍCH KOVŮ, HUTNÍCH A KOVODĚLNÝCH VÝROBKŮ

- 27 - Výroba základních kovů a hutních výrobků
- 28 - Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků (kromě strojů a zařízení)

DK VÝROBA A OPRAVY STROJŮ A ZAŘÍZENÍ J. N.

- 29 - Výroba a opravy strojů a zařízení j. n.

DL VÝROBA ELEKTRICKÝCH A OPTICKÝCH PŘÍSTROJŮ A ZAŘÍZENÍ

- 30 - Výroba kancelářských strojů a počítačů
- 31 - Výroba elektrických strojů a zařízení j. n.
- 32 - Výroba rádiových, televizních a spojových zařízení a přístrojů
- 33 - Výroba zdravotnických, přesných, optických a časoměrných přístrojů

DM VÝROBA DOPRAVNÍCH PROSTŘEDKŮ A ZAŘÍZENÍ

- 34 - Výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), výroba přívěsů a návěsů
- 35 - Výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení

DN ZPRACOVATELSKÝ PRŮMYSL J. N.

- 36 - Výroba nábytku; zpracovatelský průmysl j. n.
- 37 - Recyklace druhotných surovin

E VÝROBA A ROZVOD ELEKTRINY, PLYNU A VODY

- 40 - Výroba a rozvod elektřiny, plynu a tepelné energie
- 41 - Shromažďování, úprava a rozvod vody

F STAVEBNICTVÍ

- 45 - Stavebnictví

G OBCHOD; OPRAVY MOTOROVÝCH VOZIDEL A VÝROBKŮ PRO OSOBNÍ POTŘEBU...

- 50 - Obchod, opravy a údržba motorových vozidel; maloobchodní prodej pohonných hmot
- 51 - Velkoobchod a zprostředkování velkoobchodu (kromě motorových vozidel)
- 52 - Maloobchod kromě motorových vozidel; opravy výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost

H UBYTOVÁNÍ A STRAVOVÁNÍ

- 55 - Ubytování a stravování

I DOPRAVA, SKLADOVÁNÍ A SPOJE

- 60 - Pozemní a potrubní doprava
- 61 - Vodní doprava
- 62 - Letecká a kosmická doprava
- 63 - Vedlejší a pomocné činnosti v dopravě; činnosti cestovních kanceláří a agentur
- 64 - Spoje

J FINANČNÍ ZPROSTŘEDKOVÁNÍ

- 65 - Finanční zprostředkování kromě pojišťovnictví a penzijního financování
- 66 - Pojišťovnictví a penzijní financování kromě povinného sociálního zabezpečení
- 67 - Pomocné činnosti související s finančním zprostředkováním

K ČINNOSTI V OBLASTI NEMOVITOSTÍ A PRONÁJMU; PODNIKATELSKÉ ČINNOSTI

- 70 - Činnosti v oblasti nemovitostí
- 71 - Pronájem strojů a přístrojů bez obsluhy, pronájem výrobků pro osobní potřebu a pro domácnost
- 72 - Činnosti v oblasti výpočetní techniky
- 73 - Výzkum a vývoj
- 74 - Ostatní podnikatelské činnosti

L VEŘEJNÁ SPRÁVA A OBRANA; POVINNÉ SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ

- 75 - Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení

M VZDĚLÁVÁNÍ

- 80 - Vzdělávání

N ZDRAVOTNÍ A SOCIÁLNÍ PÉČE; VETERINÁRNÍ ČINNOSTI

- 85 - Zdravotní a sociální péče; veterinární činnosti

O OSTATNÍ VEŘEJNÉ, SOCIÁLNÍ A OSOBNÍ SLUŽBY

- 90 - Odstraňování odpadních vod a odpadů, čištění města, sanační a podobné činnosti
- 91 - Činnosti odborových, profesních a podobných organizací j. n.
- 92 - Rekreační, kulturní a sportovní činnosti
- 93 - Ostatní činnosti

P ČINNOSTI DOMÁCNOSTÍ

- 95 - Činnosti domácností jako zaměstnavatelů domácího personálu
- 96 - Činnosti domácností produkujících blíže neurčené výrobky pro vlastní potřebu
- 97 - Činnosti domácností poskytujících blíže neurčené služby pro vlastní potřebu

Q EXTERITORIÁLNÍ ORGANIZACE A INSTITUCE

- 99 - Exteritoriální organizace a instituce